A Kispesti

Gábor Áron Általános Iskola

PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

Készült: 2026.

PEDAGÓGIAI PROGRAM

Tartalom

1. Bevezetés 3

1.1 Az intézmény adatai 3

1.2 A pedagógiai program jogszabályi alapjai 3

1.3 A pedagógiai program hatálya 3

1.4. Kapcsolódó szabályzatok 4

2. Az intézmény küldetése és jövőképe . 4

3. Pedagógiai alapelvek, értékek, célok, feladatok, eszközök 4

3.1 Pedagógiai alapelvek és értékek .. 4

3.2. A nevelő-oktató munka céljai, feladatai 5

3.3 A nevelő-oktató munka eszközei, eljárások 6

4. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok 6

5. A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok 8

6. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje..... 8

6.1 Integrációs nevelés 8

6.2. Együttműködés a pedagógiai szakszolgálattal 9

6.3. Tehetséggondozás és felzárkóztatás 9

7 Tanulói részvétel az intézményi döntési folyamatban 10

8. Vizsgák rendszere 10

8.1 Vizsgatípusok 10

8.2 A vizsgák rendje 10

9. A tanulók értékelésének rendszere . 11

9.1 Az értékelés alapelvei 11

9.2 Az értékelés formái 11

9.3 Az értékelés rendje 11

HELYI TANTERV (HT) 13

HT.1 A választott kerettantervek 13

HT.4. Kötelező, és választható tantárgyak, foglalkozások 15

Témanapok, témahetek és a projektoktatás 15

HT.2. A Nat-ban meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása 16

Gyermekközpontúság 16

HT.3. Az évfolyamok pedagógiai feladatainak megvalósítása..... 17

HT.5. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések..... 18

HT.6 A tudásellenőrzés követelményei és formái 19

HT.7 Magatartás, szorgalom, jutalmazás és fegyelmi kérdések 19

HT.8 Házi feladatok..... 19

HT.9 A csoportbontások és az egyéb foglalkozások 19

HT.10 Egészség- és környezeti nevelés 20

Záró rendelkezések..... 20

Mellékletek:

1. A STEAM elmélete
2. Kompetenciák
3. A különleges bánásmódot igénylő tanulók integrációja
4. DÖK működési szabályzat
5. Vizsgaszabályzat
6. A szöveges értékelés és az érdemjegyek értelmezése
7. Fenntarthatóság kerettanterv
8. STEAM tanulószoba
9. Egészségnevelés
10. A kötelezően választható foglalkozások rendszere

Pedagógiai Program

Az iskola nevelési programja (20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet II. fejezet, 6. pont

1. Bevezetés

1.1 Az intézmény adatai

Az intézmény neve:	Gábor Áron Általános Iskola
Székhelye:	1196 Budapest, Nádasdy utca 98.
Telephelyei:	1196 Budapest, Fő utca 143.
Fenntartó:	Külső-Pesti Tankerületi Központ
OM azonosító:	201005

Az intézmény általános iskolai nevelési-oktatási feladatokat lát el, a tankötelezettség teljesítésének biztosításával.

1.2 A pedagógiai program jogszabályi alapjai

Az intézmény pedagógiai programja az alábbi jogszabályok alapján készült:

- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény
- a nevelési-oktatási intézmények működéséről szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet
- a Nemzeti alaptanterv (NAT) mindenkor hatályos változata
- a kerettantervek

A pedagógiai program meghatározza az intézmény nevelési-oktatási céljait, feladatait, eszközeit, valamint a működés pedagógiai alapelveit.

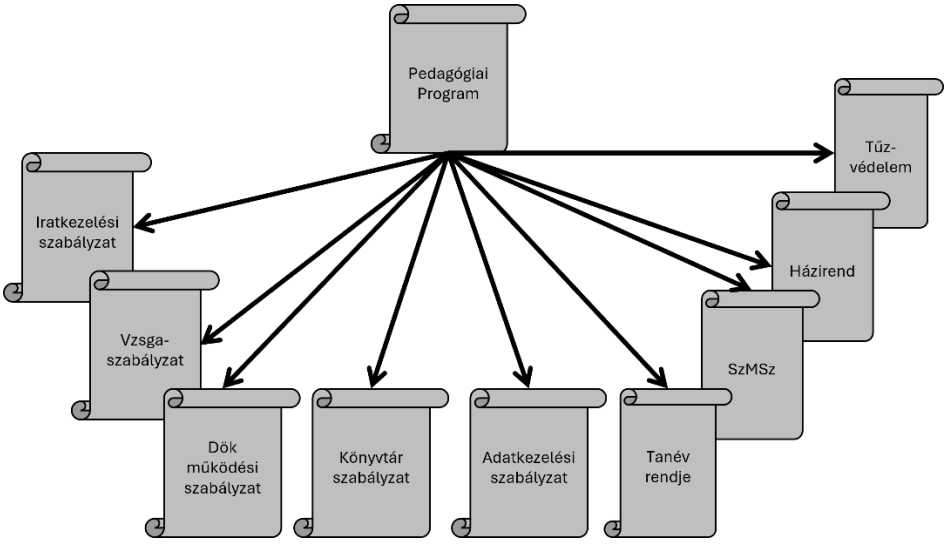
1.3 A pedagógiai program hatálya

A pedagógiai program hatálya kiterjed:

- az intézmény valamennyi tanulójára,
- az intézmény pedagógusaira és nevelő-oktató munkát segítő alkalmazottjaira,
- a szülőkre (gondviselőkre) az együttműködés keretein belül; felelősségük a gyermek részvételének támogatása, az intézménnyel való együttműködés.

A pedagógiai program az intézmény szakmai működésének alapdokumentuma, amelynek betartása kötelező az érintettek számára.

1.4. Kapcsolódó szabályzatok

2. Az intézmény küldetése és jövőképe

Intézményünk célja a modern pedagógiai gyakorlat alkalmazása, amely igazodik a fiatal generáció sajátos adottságaihoz. Tanulóink számára olyan biztonságos és támogató környezetet teremtünk, ahol mindenki jól érezheti magát, és tiszteletben tartjuk egymás jogait és érzéseit. Intézményünk szigorúan szegregáció-ellenes, és elkötelezett az esélyegyenlőség biztosításában.

Intézményünk célja, hogy tanulóink ne csak képességeikkel és tudásukkal, hanem erkölcsi és szellemi értékekkel is felvértezett, értékes emberekké váljanak.

3. Pedagógiai alapelvek, értékek, célok, feladatok, eszközök

⇒ 20/2012; 7.§ (1) aa

3.1 Pedagógiai alapelvek és értékek

Alapelvek

Az értékek közvetítése a tananyag és a pedagógus példamutatás révén történik. A kompetenciafejlesztés (Nat:" képesség-együttesek") és az ismeretbővítés (Nat: „tudástartalom") párhuzamosan érvényesül, felkészítve a tanulókat a középiskolai továbbtanulásra, a jövő kihívásaira és a munkaerőpiacon való helytállásra.

Nem a tanulók gyengeségeire helyezzük a hangsúlyt, hanem azt keressük, miben tehetségesek, és abban támogatjuk őket, hogy a lehető legjobb teljesítményt érjék el. A differenciált oktatás tehát a tanulók erősségeire épít, ezzel sikerélményt, motivációt, jó közérzetet biztosítva.

Pedagógiánkban az élménypedagógia és a humanista szemlélet kiemelt szerepet kap.

Környezeti nevelésünkben a STEAM gondolkodásmódot alkalmazzuk, elősegítve a felfedezés, az elemzés és a bizonyítás képességét a valós életből vett, nyitott végű feladatokon keresztül. A STEAM elméletéte a mellékletben olvasható.

1. melléklet)

Nem csak tanítunk, hanem kialakítjuk azokat a képességeket, amellyel eszközt adunk a gyerekek kezébe a társadalomba való beilleszkedésre, az állandóan változó környezethez való alkalmazkodásra, valamint a harmonikus, boldog élet vezetésére, a belső egyensúly megteremtésére.

Ehhez fontosnak tartjuk, hogy a gyerekeket a saját adottságai mentén, egyéni ritmusukat tisztelve segítsük őket a fejlődésben.

Fontos elvünk a gyerekek legalapvetőbb tevékenysége: a játék. Ezt szem előtt tartva alsó tagozaton a játékos tanítás (gamifikáció) szervezést alapul véve juttatjuk el gyerekeinket a problémamegoldó tanulás tevékenységéhez a felső tagozatban.

Együttműködés a szülőkkel

> ”Az együttműködés a *szülőkkel,* a gyermekek családi neveléséhez nyújtott pedagógiai segítség, a szülői vélemények, javaslatok befogadása és hasznosítása a hatékony intézményes nevelés-oktatás nélkülözhetetlen feltétele” (Nat 2020)

A szülőkkel valós kooperációt folytatunk a gyermek érdekében. Ennek gyakorlati megjelenése, az folyamatos kommunikáció, nyílt órák, gyakori családi programok.

Kiemelt értékek

> 2A köznevelés alapvető célja a tanulók erkölcsi érzékének fejlesztése, a cselekedeteikért és azok következményeiért viselt felelősségtudatuk elmélyítése, igazságérzetük kibontakoztatása, közösségi beilleszkedésük elősegítése, az önálló gondolkodásra és a majdani önálló, felelős életvitelre történő felkészülésük segítése.” (Nat 2020)

Az intézmény kiemelten fontosnak tartja:

- az alapvető erkölcsi normák közvetítését,
- a felelősségteljes magatartás kialakítását,
- a közösségi együttműködés fejlesztését,
- a munkavégzéshez való pozitív viszony kialakítását,
- a nemzeti értékek és hagyományok megismerését,
- az egészséges életmód iránti igény kialakítását,
- a környezettudatos szemlélet fejlesztését.

3.2. A nevelő-oktató munka céljai, feladatai

> „A tanulási tevékenység legfőbb célja olyan tanulói kompetenciák fejlesztése, amelyek lehetővé teszik az ismereteknek különböző helyzetekben történő kreatív alkalmazását.” (Nat 2020)

Az intézmény célja a Nemzeti Alaptantervben meghatározott kulcskompetenciák fejlesztése. Részletesen a mellékletben olvasható.

2. ⇒ melléklet

A kulcskompetenciák (NAT alapján)

1. Tanulási kompetencia

A tanulók képessé válnak saját tanulási folyamatuk megtervezésére, irányítására és értékelésére.

2. Kommunikációs kompetenciák
    - anyanyelvi kommunikáció
    - idegen nyelvi kommunikáció

A tanulók képesek gondolataik pontos megfogalmazására szóban és írásban, valamint mások véleményének megértésére.

3. Digitális kompetencia
   A tanulók képesek az információs és kommunikációs technológiák tudatos és biztonságos használatára.
4. Matematikai, gondolkodási kompetencia
   A tanulók képesek logikus gondolkodásra, problémamegoldásra, valamint matematikai eszközök alkalmazására.
5. Személyes és társas kapcsolati kompetencia
   A tanulók fejlődnek önismeretükben, együttműködési képességükben, konfliktuskezelési készségükben.
6. Kreativitás, önkifejezés és kulturális tudatosság
   A tanulók képessé válnak önkifejezésre, valamint megismerik és értékelik a kulturális értékeket.
7. Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetencia
   A tanulók nyitottá válnak az új megoldásokra, képesek kezdeményezni, és felelősséget vállalni döntéseikért.

Az intézmény integráló (inkluzív) szemléletű iskola, amely a hatályos alapdokumentumoknak megfelelően biztosítja a különböző képességű és szükségletű tanulók együttnevelését. (Bővebben lásd ⇒ 6. fejezet)

- biztosítja a sajátos nevelési igényű (SNI), valamint beilleszkedési, tanulási és magatartási nehézséggel (BTMN) küzdő tanulók ellátását,
- támogatja az elfogadó környezet kialakítását,
- elutasít minden kirekesztő gyakorlatot.

3.3 A nevelő-oktató munka eszközei, eljárások

Tárgyi eszközök széles tárházát alkalmazzuk. Az inkluzív helyzetből adódik az eszközrendszerben a széles repertoár. és a differenciálás kiemelt hangsúlya.

A módszerek kiválasztása a tanulók életkori sajátosságaihoz és képességeihez igazodik.

Az intézményben a pedagógiai eljárások (didaktika):

- differenciált tanulásszervezés,
- sokoldalú motiváció (pl. hónap tanulója jutalmazás)
- kooperatív tanulási formák,
- projektmódszer,
- digitális eszközök alkalmazása,
- AI alkalmazása
- élményalapú tanulás.
- gamifikáció
- tanulói aktivitás (munkáltató kísérletezés, kutatás a STEAM szellemében)

4. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

⇒20/2012; 7.§ (1) ab

Az intézmény feladata a tanulók komplex személyiségfejlesztése, amely kiterjed:

- az önismeret fejlesztésére,
- az érzelmi intelligencia erősítésére,
- a felelősségtudat kialakítására,
- a kitartás és a motiváció fejlesztésére,
- a helyes értékrend kialakítására.

Nevelésünk célja autonóm személyiségek kialakítása. Önálló döntések iránti igény kialakítása.

A tanulók legyenek képesek minden helyzetben önállóan és felelősséggel dönteni, önmagukat életkori szintjüknek megfelelően irányítani, fegyelmezni. Prioritást kap az erkölcsi nevelés, a valódi erkölcsi értékek személyiségbe való meggyökereztetése, az általános kognitív képességek fejlesztése.

A tanulás-tanítás folyamatában folyamatosan fejlesztjük a gyerek felelősség és kötelességtudatát, akaraterejét, önismeretét. A mások gondolatára való odafigyelés, egymás megértése, segítése napi helyzeteken keresztül történik. Az egyéni és közérdek ütköztetése, az önmegvalósítás és a másokra való odafigyelés, pozitív értékek kibontakozása, a helyes közösségi szerep megtanulása is végig kíséri munkánkat.

A gyerekek érzelemvilágának, erkölcsi értékrendjének fejlesztésére is folyamatos figyelmet kell fordítanunk. Elő kell készíteni őket a továbbtanulásra, a társadalmi szerepvállalásra (munka, család, párkapcsolatok). A szűkebb és tágabb környezetben is érvényesíthetően képessé kell válni az értékek felismerésére, megismerésére, elfogadására, megbecsülésére.

Fontos saját népünk szokásainak, hagyományainak, kultúrájának ismerete, azonosságtudat fejlesztése, más népek, nemzetiségek hagyományainak megismerése, elfogadása, fogékonyság az egyetemes problémák iránt.

Hazáját szerető, múltját, jelenét ismerő, jogait gyakorolni képes állampolgár, az európai kultúrához és értékrendhez igazodó személyiség fejlesztése.

A humánus ember építése, kibontakoztatása a feladatunk.

Célunk a külső és belső világával harmóniában élő személyiség erősítése.

Belső világ:

- Önismeret fejlesztés, önértékelés, énkép (drámapedagógiai-foglalkozások, kirándulások, táborok)
- Önmaga elvállalásának tudatos előkészítése; elsősorban az iskolai konfliktusokat követő egyéni megbeszéléseken
- Az élethez szükséges „kötelező alázat” kialakítása a teremtett világ csodáinak bemutatásán keresztül
- Az önbecsülés fejlesztése korlátainkon való túllépéssel. Pl. sport, jobb tanulmányi teljesítmény
- Akarat fejlesztése, önfegyelem, önbizalom

Külső világ

- Lehetséges családi konfliktusok általános megbeszélése az osztályfőnöki órákon, és ezen keresztül egy realista életszemlélet kialakítása

- Stressz-kezelési technikák megismertetése
- A természeti környezettel való összhangteremtés, a természet védelmének előtérbe helyezése /Örökös ÖKO iskola vagyunk./
- Egymás társasága iránti igény kialakítása
- Az átlagostól eltérő személyiségek elfogadtatása

5. A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok

⇒ 20/2012; 7.§ (1) ac

Közösségfejlesztésen értendő az a folyamat, amely az egyén és társadalom közötti kapcsolatot megteremti.
a közösségfejlesztés feladatai

- az együttműködési készség fejlesztése,
- a közösségi normák kialakítása,
- a társas kapcsolatok erősítése,
- a konfliktuskezelési képességek fejlesztése.

Közösséggel szembeni követelmények:

- Harmonikus kapcsolat alakítása a természeti, társadalmi és technikai környezettel.
- Megfelelő nyitottság, érdeklődés kialakítása a különböző kultúrák, életmódok, vallások iránt.
- A tanulók kapcsolódjanak be közvetlen környezetük értékeinek megőrzésébe.
- Tapasztalják meg az egymásra utaltság érzését, váljanak képessé másokért felelősséget vállalni.

6. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje

⇒ 20/2012; 7.§ (1) af

6.1 Integrációs nevelés

A különleges bánásmódot igénylő tanulók integrációját szolgáló – a 2023. évben kelt PP-vel megegyező - integrációs program a mellékletben olvasható.

3. ⇒ melléklet

A különböző nehézségekkel rendelkezők tanulók nagy száma (SNI, BTMN, hátrányos szociokulturális helyzet, külföldi – nem magyar anyanyelvű-tanulók) minden osztályban indokolttá teszi az integrációs oktatást biztosító program alkalmazását.

Az integrációs (együttnevelő) oktatást biztosító program jellemzői:

- Pedagógusaink különböző diagnosztikai méréseket alkalmazva felmérik tanulóink képességeit, fejlettségük színvonalát.
- Az átlagos fejlettségi szintet el nem érő tanulóknál a Fővárosi Pedagógiai Szakszolgálat XIX. kerületi illetve a gyermek lakcíme szerint illetékes tagintézménye segítségével felderítjük a problémák okát, és azok ismeretében kidolgozzuk a megfelelő fejlesztési tervet.
- Szükség esetén felvesszük a kapcsolatot a szülői házzal, a Kispesti Szociális Centrummal, a képességvizsgáló bizottságokkal.

Az integrációs oktatást segítő képességfejlesztési tevékenységei egyaránt megjelennek a tanórákon és a tanítási időn kívül is.

- Tanulási–tanítási folyamatban az egyéni bánásmódot, az egyén önmagához mért fejlődését alapul vevő értékelést alkalmazunk.
- Egyéni feladatadással, hosszabb időfaktorral, több magyarázattal elérhetjük a megfelelő eredményt.
- Szükség szerint biztosítjuk az egyéni korrepetálást.
- A munkát utazó logopédus, utazó gyógypedagógus, fejlesztő pedagógus és pedagógiai asszisztens segíti.

Tehetség, képesség kibontakozását segítő tevékenység

- A Tehetséggondozás színtere elsődlegesen a tanórán történik.
- Külső tanulási helyszínekre a lehető legtöbb programot szervezzük (outdoor didaktika)
- Tanulóink nagyszámban vesznek részt tanulmányi versenyeken.
- A tanulók első osztálytól tanulhatnak angol nyelvet, szakköri keretben.
- A 4. évfolyamosok számára tehetségkutató versenyt hirdetünk.
- Szakköreink sokoldalúak, egyrészt a tanulók érdeklődési körének megfelelő tehetséggondozást szolgálják, másrészt segítenek felkelteni az érdeklődést (művészeti és humán téren kiemelkedő képességű tanulóinknak pl.: rajzszakkör, tánckör, drámaszakkör és énekkar, történelem szakkör).
- Különböző szaktárgyi háziversenyeket szervezünk.

6.2. Együttműködés a pedagógiai szakszolgálattal

Az intézmény a tanulók megfelelő fejlődése érdekében együttműködik a pedagógiai szakszolgálat intézményeivel.

Az együttműködés kiterjed különösen:

- a szakértői vélemények figyelembevételére és alkalmazására,
- a fejlesztési javaslatok beépítésére a pedagógiai gyakorlatba,
- a tanulók állapotának nyomon követésére,
- szükség esetén vizsgálat kezdeményezésére.

Az intézmény biztosítja a szakszolgálati szakemberekkel való kapcsolattartás feltételeit, és együttműködik:

- a gyógypedagógusokkal,
- a fejlesztőpedagógusokkal,
- a pszichológusokkal,
- egyéb szakemberekkel.

Az együttműködés célja a tanulók egyéni szükségleteihez igazodó fejlesztés megvalósítása.

6.3. Tehetséggondozás és felzárkóztatás

Az intézmény kiemelt feladata a tanulók egyéni képességeinek fejlesztése, ennek keretében a tehetséggondozás és a felzárkóztatás egyaránt.

Tehetséggondozás

Az intézmény:

- felismeri és támogatja a kiemelkedő képességű tanulókat,
- lehetőséget biztosít számukra képességeik kibontakoztatására,
- ösztönzi a versenyeken, pályázatokon való részvételt,
- differenciált tanórai feladatokkal és tanórán kívüli foglalkozásokkal segíti fejlődésüket.

Felzárkóztatás

Az intézmény:

- támogatja a tanulási nehézségekkel küzdő tanulók fejlődését,
- biztosítja a lemaradások csökkentését célzó egyéni vagy kiscsoportos fejlesztést,
- alkalmazza a differenciált tanulásszervezést,
- szükség esetén egyéni fejlesztési tervet készít.
- A tehetséggondozás és a felzárkóztatás egymást kiegészítő pedagógiai tevékenységek.

7 Tanulói részvétel az intézményi döntési folyamatban

⇒ 20/2012; 7.§ (1) ag

A tanulócsoportok választott képviselőket küldenek az iskolai diákönkormányzat (DÖK) vezetésébe

A diákokat közvetlenül érintő kérdéseket a diákönkormányzat tárgyalja meg, véleményét, döntéseit a diákönkormányzat választott vezetője, illetve a munkáját segítő pedagógus képviseli a nevelőtestületi értekezleten.

A DÖK működési szabályait a *DÖK Működési Szabályzat* határozza meg, ami a mellékletben olvasható.

4. ⇒ melléklet

8. Vizsgák rendszere

⇒20/2012; 7.§ (1) ai

8.1 Vizsgatípusok

Az intézményben a hatályos jogszabályok alapján az alábbi vizsgák szervezhetők:

- osztályozó vizsga,
- javítóvizsga,
- különbözeti vizsga
- Pótló vizsga

8.2 A vizsgák rendje

A vizsgák célja:

- a tanulók tudásának megállapítása,
- a tanulmányi kötelezettségek teljesítésének biztosítása.

A tanulmányok alatti vizsgák rendjét külön szabályzat a *Vizsgakövetelmények* tartalmazza, ami a mellékletben olvasható.

5. ⇒ melléklet

, amely meghatározza:

- a vizsgák időpontját,
- a követelményeket,
- az értékelés módját,
- a vizsgák lebonyolításának rendjét
- tantárgyankénti, évfolyamonkénti követelményeit.

9. A tanulók értékelésének rendszere

⇒ 20/2012; 7.§ (1) aj,
⇒ 20/2012;7.§ (1) bi,
⇒ 20/2012; 7.§ (5) a,
⇒ 20/2012;7.§ (5) c

9.1 Az értékelés alapelvei

> „Fontos, hogy a tanulóval szemben támasztott elvárások egyértelműek legyenek, az azokhoz igazodó mérési stratégiákkal együtt, és már a tanulási folyamat elején ismertté váljanak. Az iskolai légkör bizalmi jellege elsődleges feltétele annak, hogy a tanulási problémákra és a személyes nehézségekre időben fény derüljön. Ennek a bizalomnak a megteremtése és fenntartása minden igazgató és pedagógus állandó felelőssége." (Nat 2020)

Az értékelés célja a tanulási folyamat segítése, a fejlődés visszajelzése és az egyéni előrehaladás nyomon követése. Az értékelés során az alábbi alapelvek érvényesülnek:

- Az értékelés középpontjában a tanulók **kompetenciáinak fejlődése áll**, az ismeretek önmagukban nem elsődlegesek.
- Az értékelés során a pedagógus elsősorban a tanuló **eredményeire és fejlődésére fókuszál**, nem a hibák kiemelésére.
- Az értékelés célja, hogy a tanuló **elsajátítsa a tananyagot**, ennek érdekében biztosítani kell a javítás és a fejlődés lehetőségét.
- Az értékelésnek támogatnia kell a tanulók **önértékelésének kialakulását**.
- Az értékelés legyen **rendszeres, következetes és átlátható**.

9.2 Az értékelés formái

Az intézmény az alábbi értékelési formákat alkalmazza:

- Diagnosztikus értékelés
  A tanulók előzetes tudásának feltárása érdekében.
- Formatív (fejlesztő) értékelés
  A tanulási folyamat közbeni visszajelzés, amely segíti a fejlődést.
- Szummatív (lezáró) értékelés
  A tanulók teljesítményének összegző értékelése adott tanulási szakasz végén.

Az értékelés történhet:

- szóban,
- írásban,
- érdemjeggyel,
- szöveges formában.

9.3 Az értékelés rendje

- A tanulók teljesítményének értékelése a tantervi követelmények alapján történik.
- A NAT és a kerettantervi minimum követelményeinek teljesítése (a továbbhaladás feltétele).
- A pedagógusok biztosítják az értékelés egyértelmű szempontjait.
- A tanulók számára lehetőséget kell biztosítani a hibák javítására és a fejlődésre.
- Második évfolyam második félévétől minden tantárgy értékelése (a hit és erkölcstan is) érdemjeggyel történik. A tantárgyi osztályzatok száma félévente legalább három, a nagy óraszámú tantárgyak (3 vagy több óra/hét) esetén minimum öt osztályzat.
- Az e-naplóban megjelenő jegyek súlyozása tantárgyanként változó, erről a szaktanárok tájékoztatják a szülőket tanulókat.

- Félévkor és tanév végén tantárgyanként egy-egy osztályzattal történik a tanulói teljesítmények értékelése.
- Az első évfolyamon és a második évfolyamon félévkor a tanulókról szöveges értékelést készül.
- Témák lezárása után témazáró felmérést írunk, melyet egy héttel előtte jelzünk a tanulóknak.

Érdemjegyet kaphat a tanuló (1-5 osztályzatot):

- Szóbeli feleletre
- Írásbeli munkára (röpdolgozat, témazáró dolgozat, házi dolgozat, esszé, házi feladat, írásbeli felelet)
- Önálló kiselőadásra
- Tanórai munkára
- Tantárgyi tanulmányi versenyen való részvételre

A szöveges értékelés, és az érdemjegyek értelmezése a mellékletben olvasható.

6. ⇒ melléklet

A magasabb évfolyamra lépés feltételei

A tanuló magasabb évfolyamba akkor léphet, ha minden tárgyból teljesített legalább elégséges szinten.

Ha a tanuló a 2-8. tanév végén egy, két vagy három tantárgyból szerez „elégtelen" osztályzatot, a következő tanévet megelőző augusztus hónapban javítóvizsgát tehet. Évfolyamot köteles ismételni a tanuló sikertelen javítóvizsga esetén, illetve ha ezen önhibájából nem jelent meg.

Ha a tanuló a 2-8. évfolyamon, a tanév végén négy vagy több tantárgyból szerez „elégtelen" osztályzatot, az évfolyamot ismételni köteles.

1. évfolyamon a pedagógus tájékoztatást ad a szülőknek arról, ha úgy ítéli meg, hogy a gyerek érdekében hasznos lenne az adott évfolyamot megismételni.

A magasabb évfolyamba történő lépéshez, a tanév végi osztályzat megállapításához a tanulónak osztályozó vizsgát kell tennie, ha:

- az iskola igazgatója engedélyezte, hogy egy vagy több tantárgyból a tanulmányi követelményeket az előírtnál rövidebb idő alatt teljesítse,
- egy tanítási évben 250 óránál többet mulasztott, és az évközi értékelések nem elegendőek a továbbhaladás engedélyezésére,
- egyéni munkarend,
- a tantárgyi óraszám 30%-nál több hiányzás esetén a nevelőtestület dönt a továbbhaladás módjának feltételeiről.

Tanulási nehézséggel bíró tanulók értékelése

Azok a tanulók, akiknek szakértői papírral igazoltan tanulási nehézségeik vannak, a fentiektől eltérő, de a jogszabályoknak nem ellentmondó könnyített értékelés eljárásban részesülhetnek a nevelőtestület döntése alapján.

HELYI TANTERV (HT)

HT.1 A választott kerettantervek

Kerettanterv az általános iskola 1–4. évfolyamára

Kerettanterv az általános iskola 5–8. évfolyamára

„Fenntarthatóság az 5./6. vagy a 7./8. évfolyamok számára” (felmenő rendszerben 2026-27. tanévtől). A Kerettanterv a mellékletben olvasható.

7. ⇒ melléklet

	1.a	1.b	2.a	2.b	3.a	3.b	4.a	4.b	5.a	5.b/1	5.b/2	6.a	6.b/1	6/2c	7.a	7.b/1	7.b/2c	8.a	8.b/1	8.b/2
Magyar nyelv és irodalom	7+**1**	7+**1**	7+**1**	7+**1**	5+1	5+**1**	5+**1**	5+1	4	4	4	4	4	4	3+0,5	3+0,5	3	3+1	3+1	3+1
Matematika	4+**1**	4+**1**	4+**1**	4+**1**	4+1	4+1	4	4	4	4	4+**1**	4	4	4+1	3+0,5	3+0,5	3+1+1	3+1	3+1	3+1+1
Történelem									2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Állampolgári ismeretek																		1	1	1
Hon- és népismeret									0	0	0				1	1	1			
Etika/Hit-és erkölcstan	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Környezetismeret					1	1	1	1												
Természettudomány									2+**1+1**	2+**1+1**	2+**1+1**	2+**1+1**	2+**1+1**	2+**1+1**	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5
Fizika																				
Kémia																				
Biológia																				
Földrajz															1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
Idegen nyelv-Angol							2+1	2+1	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
Ének Zene	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Vizuális kultúra	2	2	2	2	2	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Dráma és színház												1	1	1						
Tecnika és tervezés	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1			
Digitális kultúra					1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Testnevelés	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
Közösségi nevelés (osztályfönöki)									1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Kötelező alapóraszám	22	22	22	22	22	22	23	23	27	27	27	26	26	26	28	28	28	28	28	28
Szabadon tervezhető óra	2	2	2	2	2	2	2	2	1	1	1	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Emelt szintű oktatás									**1**	1	2	1	1	2			1			1
Összes óraszám	**24**	**24**	**24**	**24**	**24**	**24**	**25**	**25**	**29**	**29**	**30**	**29**	**29**	**30**	**30**	**30**	**31**	**30**	**30**	**31**

HT.4. Kötelező, és választható tantárgyak, foglalkozások

⇒20/2012; 7. § (1) bb

- A tagozatok emelt óraszáma
  - A matematika tagozat *matematika tantárgy* emelt óraszáma heti 5 óra
  - A STEAM természettudományi tagozat 5-6. évfolyamon (felmenő rendszerben a 2026-27es tanévtől): *természetismeret és fenntarthatóság tantárgy* együtt heti négy óra.
- A kerettanterv által meghatározott óraszám feletti kötelező foglalkozások
  - 1-2. évfolyamokon STEAM környezettan (környezeti nevelés) tanulószoba heti egy óra.
- A kerettanterv által meghatározott óraszám feletti kötelezően választható foglalkozások
  - 1-2. évfolyamon (felmenő rendszerben a 2026-27-es tanévtől): kettő tanulószoba-foglalkozás közül kell választani egyet. Ezek a foglalkozások lehetnek játékos angol, vagy kompetenciafejlesztő társasjáték.
- A korrepetálásokra az önként jelentkezés mellett a pedagógus is kötelezheti a tanulót.
- A nem tanítási óra jellegű foglalkozások (pl. szakkörök, sportkör, korrepetálás) szeptemberben kerülnek meghirdetésre, és a jelentkezés is szeptemberben történik és egész tanévre kötelező. Indokolt esetben az igazgató év közbeni jelentkezést is engedélyezhet. A foglakozások célja a tanulmányi eredmények javítása, a kompetenciák fejlesztése, a tehetséggondozás, felzárkóztatás.

Témanapok, témahetek és a projektoktatás

⇒ 20/2012; 7. § 4

> „A pedagógus a probléma-megoldási és a jelenségértelmezési folyamatot – a tanuló szükségleteinek megfelelően – közvetett, illetve közvetlen eszközökkel segíti. A pedagógus az aktív tanulói tevékenységek megvalósítása során lehetővé teszi iskolán kívüli szakemberek bevonását, valamint a külső helyszínek nyújtotta pedagógiai lehetőségek felhasználását (könyvtár, múzeum, levéltár, színház, koncert). A pedagógus együttműködik más tantárgyakat tanító pedagógusokkal azért, hogy a tanulóknak lehetőségük legyen a tanórákon vagy a témahetek, tematikus hetek, projektnapok, témákhoz szervezett események, tanulmányi kirándulások, iskolai táborok alkalmával a tantárgyak szervezett, összefüggő, illetve kapcsolódó tartalmainak integrálására.
>
> Az iskoláknak tanítási évenként több olyan tanóra megszervezését ajánlott beilleszteniük a helyi tantervbe, amelyben több tantárgy ismereteinek integrálását igénylő (multidiszciplináris) téma kerül a középpontba, a tanóra céljának, tartalmának és megvalósítási módszereinek megjelölésével.” (Nat 2020)

A projektoktatás során a témaegységek feldolgozása, a feladat megoldása a tanulók érdeklődésére, a tanulók és a pedagógusok közös tevékenységére, együttműködésére épül a probléma megoldása és az összefüggések feltárása útján.

Az iskola integrált formában tartja az Oktatási Hivatal által meghatározott témaheteket (pl. fenntarthatóság, pénzhét, digitális témahét)

A tanügyigazgatási keretek adta lehetőségek szerint outdoor tematikus napokat tart a STEAM szellemiségben, és a Nat ajánlása szerint (pl. Állatkertben, Csodák Palotájában, múzeumi és színházi programokon, üzemlátogatásokon).

HT.2. A Nat-ban meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása

Fontos elvárás a folyamatosan képezhető és átképezhető munkaerő, a tanulni tudás képességével rendelkező munkavállaló. A két elvárás, illetve a társadalmi változások következtében kialakuló társadalmi helyzetek kezelése végett egy oktatási intézmény akkor tekinthető hatékonynak és sikeresnek, ha az élethosszig tartó tanulásra készíti fel tanulóit. Megtanítja diákjainak, hogyan kell a bizonytalan helyzetekben, folyamatosan változó társadalmi környezetben gyorsan és sikeresen megoldani a konfliktusaikat.

A NAT-ban lefektetett kulcskompetenciákat jelen Pedagógiai Program 9. fejezete hivatkozza ⇒

Ezek kialakításához a következő képességek fejlesztése szükséges:

- döntési képesség
- együttműködési képesség
- életvezetési képesség
- információk kezelésének képessége
- kommunikációs képességek
- komplexitás kezelésének képessége
- kritikai képesség
- tanulási képesség
- lényegkiemelő képesség
- problémamegoldó képesség
- narratív (elbeszélő) képesség
- szabálykövető képesség

Általános fejlesztési alapelvek

- A tantestület által legfontosabbnak tartott célok, elvek:
- önálló gondolkodásra nevelés(önálló életvitel képessége)
- egészséges személyiség fejlesztése (fizikai és pszichés értelemben egyaránt)
- fejlesztő értékelés (az életkori sajátosságokhoz igazodva /célok, elvek értelmezése az egyes területeken található/

Gyermekközpontúság

> „A tanulók tanulási tevékenységekben való aktív részvétele kulcsfontosságú, ezért ennek előmozdítása érdekében a pedagógusoknak mindvégig a tevékenységközpontú tanulásszervezési formákat kívánatos előnyben részesíteniük. A tanulás társas természetéből adódó előnyök, a differenciált egyéni munka adta lehetőségek kihasználása, valamint a párban vagy csoportban végzett kutatásalapú, felfedező, tevékeny és jól szervezett, együttműködő tanulás támogatása szintén hozzájárul a korszerű tanulási környezet megteremtéséhez." (Nat 2020)

Gyakorlatközpontúság és alkalmazható tudás Prioritást kell kapnia annak a szemléletnek, hogy a tanulók a tanulási folyamat során minél önállóbban és a lehetőségek szerint a valós környezetben szerezzék meg a mindennapi életben, a közvetlen természeti és társadalmi környezetben megismerhető tudáselemeket. A hasznosítható, folyton változó társadalmi környezet igényeinek megfelelő ismereteket kell a műveltségi területnek közvetítenie, az azzal kapcsolatos tudást kell átadnia és megszereztetnie.

A tudás- és a képességfejlesztés helyes arányának megtalálása

Képességet fejleszteni ismeretek nélkül nem lehet, ezért a műveltségterületi fejlesztésben mindkettőnek megfelelő teret kell biztosítani. A képesség- és személyiségfejlesztésre nagyobb figyelmet kell fordítani.

Képesség- és személyiségfejlesztés

Az értelmi képességek fejlesztése mellett kiemelt fontosságúként kell kezelni a tanulói személyiség egészének fejlődését szolgáló tevékenységterületeket: a

szociális és társadalmi kompetenciák fejlesztését, a társadalmi érzékenység, a nyitott, befogadó és empatikus személyiség kialakítását, a társas aktivitást.

Tevékenységközpontú tanítási-tanulási gyakorlat megvalósítása

Szükséges, hogy az életkori sajátosságoknak megfelelő szinten – élményszerű helyzetek teremtésével a tanulók tapasztalatokat szerezhessenek, maguk fedezhessék fel a környezeti elemek közötti kapcsolatokat és összefüggéseket, azokból következtetéseket vonhassanak le, korábbi tapasztalataikat, ismereteiket és készségeiket alkalmazhassák. Lehetőséget kell teremteni arra, hogy a tanulók megfogalmazzák egyéni és csoportosan kialakított véleményeiket, azokat meg tudják védeni érvekkel és meg tudják vitatni.

Differenciált fejlesztés és esélyegyenlőség

Differenciált tanulásszervezési módszerekre van szükség, amelyek lehetővé teszik az egyes tanulók személyi szükségleteinek, tudásának, képességeinek, érdeklődésének és érdekeltségének megfelelő fejlesztését. A tehetséggondozás feladata, hogy felismerje a kiemelkedő tanulókat, segítse őket az egyéni különbségek kibontakoztatásában, a differenciálás segítségével megfelelő kihívások elé állítsák őket. A differenciálás biztosítja az alul teljesítő tanulók felzárkóztatását is. A sajátos nevelési igényű tanulók oktatása során számukra megfelelő tartalmakat közvetít egyes területek módosításával, elhagyásával.

Fokozatosság és folyamatosság

Számolni kell a tanulók különböző ütemű mentális- és képességfejlődésével, az egyes képességés kompetenciaterületek éveken át tartó fejlődési folyamatával.

Valóságos tanulási környezet

Az ismeretszerzésnek a hagyományosnál nagyobb mértékben kell épülnie a valóságra, annak közvetlen és közvetett megtapasztalása, megfigyelése és vizsgálata által. A tanulásnak hozzá kell segítenie a tanulókat ahhoz, hogy kedvező kapcsolatuk alakuljon ki a környezettel. A tartalmakat és a megközelítéseket úgy kell megválasztani, hogy a tanulási helyzeteket lehetőleg terepmunkán

- keresztül tapasztalják meg, különösen a természettudományok területén.
- A tantermek berendezését folyamatosan lecseréljük, hogy minden tanterem alkalmas legyen a
- kooperatív technikák alkalmazására.
- Folyamatosan fejlesztjük az infokommunikációs eszközök használati lehetőségét. Cél, hogy
- minden teremben lehetőség legyen az eszközök helybeni, azonnali használatára.
- Pedagógiai feladatok az egyes évfolyamokon

HT.3. Az évfolyamok pedagógiai feladatainak megvalósítása

A 2023. évben kelt PP-vel megegyező tartalom.
Az alsó tagozat első két évének feladata a tanulók fejlődésbeli különbségeinek kezelése, az óvoda és az iskola közötti fokozatos átmenet megvalósítása. Változatos módszerekkel, differenciált feladatokkal kell elérni, hogy a második év végére a

tanulók hasonló szintre jussanak. Minden tantárgy óráin, illetve az önálló tanulási időben segíteni kell a tanulóknak a számukra megfelelő tanulási módszerek megismerésében, kialakításában. Figyelem koncentrációs gyakorlatokkal segítjük a hosszabb távú figyelem kialakulását. Folyamatos, következetes

munkával /elsősorban pozitív megerősítéssel, dicsérettel, jutalmazással/ ki kell alakítani a tanulókban a kötelességtudatot, illetve önmaguk fegyelmezésének képességét.

3-4. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

A harmadik-negyedik évfolyamon már jelentősen megnőnek a teljesítmény elvárások, ezek egyre inkább meghatározzák a tanítási-tanulási folyamatot. A tanulásszervezésben előtérbe kerül az önálló tanulás, a meghatározások, szabályok, tények pontos megtanulása. A korábbiaknál is fontosabbá válik a motiváció, a tanulók a tudás iránti vágyának, elkötelezettségének kialakítása. A teljesítmény folyamatos növekedésének előfeltétele a tanuló megfelelő motiváltsága. Mindemellett továbbra is nagyon fontos a játékosság, könnyedség, a kötelességtudat erősítése, a tanulási technikák bővítése.

5-6. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

Az alsó tagozat eredményeire alapozva a kulcskompetenciák fejlesztésével a tanulási folyamat eredményességének fokozása a cél. Kiemelt szerepe van az anyanyelvi kommunikációnak, mint minden további információszerzés, elsajátítás alapjának. Ugyancsak kiemelt jelentőségű a matematikai kompetencia. A matematikai ndolkodás fejlődése illetve alkalmazási képessége jelentősen megkönnyíti a többi tantárgy tanulását, a hétköznapi életben való tájékozódást.

A 7-8. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

A felső tagozat hetedik-nyolcadik évfolyamán folyó nevelés-oktatás alapvető feladata – a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben – a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése, az életen át tartó tanulás és fejlődés magalapozása, valamint az, hogy fektessen hangsúlyt a pályaválasztásra, pályaorientációra. A különböző tantárgyak keretében mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz. Megerősítjük a tanulók kialakult egyéni tanulási módszereit, szokásait. A tanulási stratégiák megválasztásánál fontos szempont az életkori jellemzőkön túl a tanulók egyéni képességeinek figyelembe vétele, az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása. Az általános iskola végére az önismeret kialakulásával, a fejlesztő értékelés és önértékelés képességének fejlesztésével párhuzamosan ki kell alakítani az együttműködés értékelésének tudatosítását a családban, a társas kapcsolatokban. Elméletben és gyakorlatban elsajátíttatjuk a hatékony írásbeli és szóbeli kommunikáció alapjait, az infokommunikációs ismereteket. Szilárd erkölcsi normák közvetítésére, elfogadtatására, a tanulók általi megfogalmazására törekszünk.

HT.5. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

⇒ 20/2012; 7.§.bn;
⇒ 20/2012; 11§ (1) b

Minden tanuló számára biztosítjuk a korrepetálás lehetőségét matematikából és magyarból minden évfolyamon folyamatosan, a többi tantárgyból szükség szerint.

A szabadidős programokat úgy szervezzük, hogy azon minden tanuló részt vehessen.

Pályázatok segítségével igyekszünk biztosítani az anyagi hátrányok kiegyenlítését a különböző programokon.

A halmozottan hátrányos helyzetű, illetve különleges bánásmódot igénylő tanulókra kiemelt figyelmet fordítunk.

A helyi tanterv a fogyatékosság típusához és fokához igazodó fejlesztő programot is tartalmazza, figyelemmel a sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelvében foglaltakra. (11§ (1) b))

⇒ 3. melléklet

HT.6 A tudásellenőrzés követelményei és formái

⇒ 20/2012; 7.§.bi

A tanuló tanulmányi munkájának írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módját, diagnosztikus, szummatív, fejlesztő formáit, valamint a magatartás és szorgalom minősítésének elveit jelen Pedagógiai Program *9. fejezete* ismerteti.

HT.7 Magatartás, szorgalom, jutalmazás és fegyelmi kérdések

⇒20/2012; 7.§ bo

- A tanuló szorgalmát és magatartását az 1. évfolyamon és 2. évfolyam első félévében a szövegesen értékeli az osztályfőnök.

- A 2. évfolyam második félévében illetve a 3-8. évfolyamon a tanulók magatartását az osztályfőnök minden hónap végén érdemjegyekkel értékeli.

- A félévi és év végi osztályzatot az osztályfőnök az érdemjegyek és a nevelőtestület véleménye alapján állapítja meg. Vitás esetben az osztályban tanító nevelők többségi véleménye dönt az osztályzatról.

- Az iskolai jutalmazás formáit a ⇒Házirend tartalmazza.

- A fegyelmi kérdéskört a ⇒Házirend szabályozza

HT.8 Házi feladatok

⇒ 20/2012; 6.§ (5)b

„Az otthoni, napközis, tanulószobai felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai a következők

A házi feladatok összes mennyiségre nem haladja meg az egy óra hossza tanulási időt

A napköziben a tanulási idő („védett idő”) napi egy óra. A napköziben a házi feladat elkészítésének módját az ott tanító pedagógus határozza meg.

A házi feladat osztályzattal értékelhető

A házi feladat hiányára nem kap elégtelen osztályzatot a diák, de annak tartalma a számonkérés tárgya lehet. ⇒ Házirend

HT.9 A csoportbontások és az egyéb foglalkozások

⇒ 20/2012; 7.§.bi

A csoportbontásokat illetve foglalkozásokat a fenntartóval történő egyetértést követően lehet végrehajtani a mindenkori tantárgyfelosztás függvényében az osztálylétszám és a szüli igények tükrében, így például a 4.b osztályban a felsős emelt óraszámú matematika oktatás előkészítésére a matematikát csoportbontásban oktatjuk, párhuzamosan az angol nyelvvel.

Az idegen nyelvet oktató osztályokban 20 fő felett csoportbontásban történik a nyelvoktatás.

Digitális kultúrát a termek befogadó képessége, illetve szakmai szempontok miatt csoportbontásban oktatunk.

A délutáni szakköröket csoportközi foglalkozásként működtetjük.

HT.10 Egészség- és környezeti nevelés

⇒20/2012; 6.§ 7.§.ac
⇒ 20/2012; 7.§.bm

A 2023. évben kelt PP-vel megegyező teljeskörű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatokat, és az egészségnevelési és környezeti nevelési elveket, programokat, tevékenységeket a melléklet tartalmazza.

8. ⇒ melléklet

Záró rendelkezések

9. Jelen pedagógiai programot az intézmény nevelőtestülete elfogadta.
10. A pedagógiai program hatálybalépésének időpontja: _____
11. A pedagógiai program érvényes visszavonásig, illetve módosításig.
12. A dokumentum nyilvános, az intézmény honlapján és az intézményben hozzáférhető.
13. A pedagógiai program módosítása a hatályos jogszabályoknak megfelelően történik.
14. Kelt: _____
15. igazgató
16. nevelőtestület képviseletében

1. MELLÉKLET

A STEAM elmélete

a Kispest Gábor Áron Általános Iskola

emelt szintű STEAM oktatásának (2026-27) bevezetéséhez.

Az iskola koncepciója szigorúan megfelel a jogszabályi elvárásoknak, kitüntetett figyelmet szentelve a Nat és a Kerettantervben megfogalmazott keretekre, és harmonizál a fenntartó elvárásával, az esélyegyenlőségi Intézkedési Tervével. A tanárképzésben a „Z szak" köthető hozzá legszorosabban. A Kerettantervben az integrált természettudomány és a Fenntarthatóság tantárgy köthető ide. A munkaközösségen belül és azok között is szoros együttműködéssel valósul meg.

STEM és STEAM

A STEM (Science, Technology, Engineering, Mathematics) olyan interdiszciplináris edukációs megközelítés, amely a természettudományi, műszaki, technológiai és matematikai tudásrendszereket összekapcsolt, problémamegoldó jellegű tanulási folyamatokban fejleszti. Középpontjában a kutatásalapú tanulás, a problémamegoldás, a kísérletezésen és modellezésen alapuló megismerés, továbbá a kritikus gondolkodás fejlesztése áll. A STEM így nem csupán tantárgyi tartalomátadás, hanem gondolkodási kultúra, amely a tanulókat a felfedezés, az elemzés és a bizonyítás logikájára építi. A módszer hangsúlyt helyez a valós életből vett, nyitott végű feladatokra, amelyekben a tanulók alkalmazzák, nem csupán elsajátítják a tudást. A STEM megközelítés kialakulása annak a felismerésén alapul, hogy a 21. századi munkaerőpiac és társadalom működése egyre inkább technológiai és mérnöki szemléletű probléma-megoldást követel.

A STEAM STEM pedagógia továbbfejlesztett formája (Science, Technology, Engineering, Arts, Mathematics), amely a művészeti és kreatív területek (Arts) bevonásával a gondolkodás kreatív, érzelmi és kulturális intelligencia dimenzióit is integrálja. Nem a művészeti tantárgyak „hozzácsatolását" jelenti, hanem a kreatív gondolkodás, vizuális kifejezés, formaalkotás, történetalkotás és esztétikai elemzés pedagógiai integrációját. Elősegíti a kognitív rugalmasságot, a kreatív problémamegoldást és az egyéni önkifejezést.

Mind a STEM, mind a STEAM szemlélet tantárgyközi integrációra épül, és a tanulói szerep aktív, cselekvő jellegét helyezi előtérbe. Közös céljuk, hogy a tanulók:

- értsék és értelmezzék a természeti és technológiai jelenségeket,
- képesek legyenek modellezni, tervezni és megvalósítani gyakorlati megoldásokat,
- önállóan és együttműködésben dolgozzanak komplex problémákon,
- fejlesszék kritikus, kreatív és rendszerszintű gondolkodásukat.

2. MELLÉKLET

Kompetenciák fejlesztése

Kispest Gábor Áron Általános Iskola

A felsorolt kulcskompetenciák a készségek, képességek fejlesztését, valamint a megszerzett tudás önálló gyakorlati alkalmazását foglalják magukba.

Kommunikációs kompetencia- anyanyelvi

Az anyanyelvi kommunikáció magában foglalja a fogalmak, gondolatok, érzések, tények és vélemények kifejezését és értelmezését szóban és írásban egyaránt (hallott, olvasott szöveg értése, szövegalkotás), valamint a helyes és kreatív nyelvhasználatot a társadalmi és kulturális tevékenységek során, az oktatásban és képzésben, a munkában, a családi életben és a szabadidős tevékenységekben. A tanuló képes önállóan olvasni, értelmezni és reprodukálni a nyomtatott és elektronikus formájú irodalmi, ismeretterjesztő, publicisztikai szöveget; alapszinten képes jegyzetelni. Korosztályának megfelelő módon részt vesz az infokommunikáció szerzésben és információ átadásban. Tudja használni a helyesírási kézikönyveket.

Kommunikációs kompetencia-idegennyelvi

Az idegen nyelvi kommunikáció az anyanyelvi kommunikáció elemeivel jellemezhető: fogalmak, gondolatok, érzések, tények és vélemények megértése, kifejezése és értelmezése szóban és írásban (hallott és olvasott szöveg értése, szövegalkotás), a társadalmi és kulturális tevékenységek megfelelő keretein belül – oktatás és képzés, munka, családi élet és szabadidős tevékenységek –, az egyén szükségleteinek megfelelően. Az idegen nyelvi kommunikáció olyan képességeket is igényel, mint például a közvetítés, más kultúrák megértése. Az egyén nyelvtudásának szintje változhat a négy dimenzió (hallott és olvasott szöveg értése, szövegalkotás), az egyes nyelvek és az egyén társadalmi-kulturális háttere, környezete és igényei/érdeklődése szerint. A tanuló megérti és alkalmazza a különböző nyelvi szabályokat, képes egyszerű interakciókra.

A matematikai, gondolkodási kompetencia

A matematikai gondolkodás fejlesztésének és alkalmazásának képessége, felkészítve ezzel az egyént a mindennapok problémáinak megoldására is. A kompetenciában és annak alakulásában a folyamatok és a tevékenységek éppúgy fontosak, mint az ismeretek. A matematikai kompetencia – eltérő mértékben – felöleli a matematikai gondolkodásmódhoz kapcsolódó képességek alakulását, használatát, a matematikai modellek alkalmazását (képletek, modellek, struktúrák, grafikonok/táblázatok), valamint a törekvést ezek alkalmazására. A tanuló gyakorlott a köznapi mennyiségek becslésében, összehasonlításában, képes matematikai érvek, cáfolatok megfogalmazására, állítások bizonyítására.

Digitális kompetenciák

A digitális kompetencia felöleli az információs társadalom technológiáinak magabiztos és kritikus használatát a munka, a kommunikáció és a szabadidő terén. Ez a következő készségeken, tevékenységeken alapul: információ felismerése, visszakeresése, értékelése, tárolása, előállítása, bemutatása és cseréje; továbbá kommunikáció és hálózati együttműködés az interneten keresztül. A tanuló felismeri az elektronikus kommunikáció veszélyeit, megfelelő óvatossággal kezeli a világhálóról származó információkat.

Személyes és társas kapcsolati kompetencia

A személyes, értékorientációs, interperszonális, interkulturális, szociális és állampolgári kompetenciák a harmonikus életvitel és a közösségi beilleszkedés feltételei, magukban foglalják a közjó iránti érdeklődést és tevékenységet, lefedik a magatartás minden olyan formáját, amelynek révén az egyén hatékony és építő módon vehet részt a társadalmi és szakmai életben, az egyre sokszínűbb társadalomban, továbbá ha szükséges, konfliktusokat is meg tud oldani. Az állampolgári kompetencia képessé teszi az egyént arra, hogy a társadalmi folyamatokról, struktúrákról és a demokráciáról kialakult tudását felhasználva, aktívan vegyen részt a közügyekben. A tanuló képes együttműködni társaival; elfogadja, hogy a közösség tagjai felelősek egymásért. Kialakul a tanulóban az országhoz, a nemzethez és Európához való tartozása tudata.

Munkavállalói-, innovációs-, és vállalkozói kompetenciák

Vállalkozói kompetencia segíti az egyént a mindennapi életben – a munkahelyén is – abban, hogy megismerje tágabb környezetét, és képes legyen a kínálkozó lehetőségek megragadására. Idetartozik a tudás, a kreativitás, az újításra való beállítódás és a kockázatvállalás, valamint az, hogy célkitűzései érdekében terveket készít és hajt végre. Alapját képezi azoknak a speciális készségeknek és ismereteknek, amelyekre a gazdasági tevékenységek során van szükség. A tanuló képes mérlegelni, döntéseket hozni, felmérni döntései következményeit; felismerni a számára kedvező lehetőségeket.

Kreativitás, kreatív alkotás, önkifejezés, kulturális tudatosság kompetenciái

Az esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség magában foglalja az esztétikai megismerést, illetve elképzelések, élmények és érzések kreatív kifejezésének fontosságát a tradicionális művészetek nyelvén, illetve a média segítségével, ideértve az irodalmat, a zenét, a táncot, a drámát, a vizuális művészeteket, a tárgyak, épületek, terek kultúráját, a modern művészeti kifejezőeszközöket, a fotót s a mozgóképet. A tanuló képes gondolatok, érzelmek, hangulatok kifejezésére különböző művészeti módszerek, technikák alkalmazásával.

Tanulás kompetenciái

A hatékony, önálló tanulás azt jelenti, hogy az egyén képes kitartóan tanulni, saját tanulását megszervezni egyénileg és csoportban egyaránt, ideértve az idővel és az információval való hatékony gazdálkodást is. Felismeri szükségleteit és lehetőségeit, ismeri a tanulás folyamatát. Ez egyrészt új ismeretek szerzését, feldolgozását és beépülését, másrészt útmutatások keresését és alkalmazását jelenti. A hatékony és önálló tanulás arra készteti a tanulót, hogy előzetes tanulási és élettapasztalataira építve tudását és képességeit helyzetek sokaságában használja. A motiváció és a magabiztosság e kompetencia elengedhetetlen eleme.

2. MELLÉKLET

A különleges bánásmódot igénylő tanulók integrációja

(integrációs program)

Kispest Gábor Áron Általános Iskola

*(A 202*3. évben kelt *PP-vel megegyező)*

Szakmai alapdokumentum szerint ellátandó alaptevékenység:

- sajátos nevelési igényű tanulók integrált oktatása szakértői és rehabilitációs bizottság szakvéleménye alapján,
- pszichés fejlődés zavarai miatt a tanulási folyamatban tartósan és súlyosan akadályozott tanulók oktatása,
- beszédfogyatékos tanulók oktatása.
- mozgásszervi fogyatékos tanulók oktatása
- autizmus spektrumzavaros tanulók oktatása
- érzékszervi fogyatékos (hallási, látása) tanulók oktatása

Intézményünk alapelve, célja, feladatai az együttnevelés megvalósítása során

Alapelv:

Iskolánk részt vesz abban a folyamatban, amely a többségi társadalom toleranciáját, segítőkészségét fejleszti, s egyben a sajátos nevelési igényű tanulók társadalmi integrációját segíti.

Cél:

A sajátos nevelési igényű tanulók eredményes iskolai pályafutását kívánjuk elősegíteni, miközben tanulóinknak lehetőséget nyújtunk az átlagostól eltérő személyek megismerésére, elfogadására, a megfelelő segítségnyújtás módjainak megtapasztalására.

- Az SNI tanulók iskolai integrációjának célja, hogy ezek a gyermekek a pedagógiai többletszolgáltatásokat ne kortárscsoportjaiktól elkülönülten, hanem velük együtt kapják meg. A tanulók nevelése, oktatása heterogén csoportokban történik, így nagyobb esélyük van a sikeres szocializációra.

Sikerkritériumnak a tanulók beilleszkedése, a többi tanulóval való együtt haladása tekinthető, amelynek eredményes megvalósítását az alábbi feladatok segítik:

Feladatok:

Iskolánk pedagógusainak, a szülők közösségének felkészítése a sajátos nevelési igényű tanulók fogadására.

- Biztosítjuk iskolánk pedagógusainak részvételét (lehetőségeinkhez képest) a szakirányú módszertani és speciális képzéseken és tapasztalatcseréken
- Szülői értekezleteken készítjük fel a szülőket a sajátos nevelési igényű tanulók fogadására.

Az együttnevelés megvalósításában, a különböző pedagógiai színtereken a habilitációs, rehabilitációs szemléletet kívánjuk érvényesíteni és sérülés specifikus módszertani eljárásokat kívánunk alkalmazni.

A módszerek, módszerkombinációk megválasztásában a „sérülésspecifikusság" alkalmazkodást jelent a sajátos nevelési igény típusához, az elmaradások súlyosságához, az egyéni fejlődési sajátosságokhoz.

Nyitott tanítási-tanulási folyamatok megvalósítására törekszünk, amely lehetővé teszi az egyes gyermek vagy csoport igényeitől függő pedagógiai – esetenként egészségügyi – eljárások, eszközök, módszerek, terápiák, a tanítás-tanulást segítő speciális eszközök alkalmazását.

Az SNI tanulók jellemzői, a fejlesztés alapelvei, céljai, feladatai:

A pszichés fejlődés zavara miatt a nevelési, tanulási folyamatban tartósan és súlyosan akadályozott tanuló

A súlyos tanulási, beilleszkedési és magatartási zavarok hátterében részképesség zavarok, kóros hyperkinetikus vagy kóros aktivitászavar és/vagy figyelemzavar, az iskolai teljesítmények eléréséhez szükséges pszichikus funkciók kialakulatlansága, fejletlensége, vagy a felsoroltak halmozott előfordulása áll fenn. Nem határozhatunk meg egységes jellemző jegyeket, az egyes állapotok a tünetek / tünet együttesek komplexitásától függően a funkciógyengeségtől a komplex személyiség-, illetve általános tanulási zavarig terjedhetnek. A percepciós bázis többdimenziós érintettsége miatt az olvasás, írás, számolás elsajátításában különböző súlyosságú akadályt jelent, az enyhe zavartól egészen a funkcióképtelenségig.

A részképesség zavarok körébe az iskolai teljesítmények – elsősorban az alapvető eszköztudás (olvasás, írás, számolás) – elsajátításának nehézségei, a képességek deficitje, valamint az általuk kiváltott, következményes magatartási és/vagy tanulási zavarok komplex tünet együttese tartozik. Jellemző, hogy az adott részképességben az intelligencia szintjének ellentmondó súlyos teljesítménybeli elmaradás mutatkozik, valamint teljesítményszóródás mutatható ki az intelligenciafaktorok, a mozgáskoordináció és a beszéd szintje között. A részképesség zavarok tüneteit mutató tanulók általános jellemzője a számukra nehéz iskolai feladatok iránti feltűnő közömbösség, érdektelenség, amely a nehézségek következtében fokozatosan elmélyül, és a tanulással kapcsolatos tevékenységek (olvasás, írás, számolás) elutasításában fejeződhet ki.

A fejlesztés alapelvei:

A részképesség zavar tüneteit mutató tanulók sajátos nevelési igényeinek kielégítése gyógypedagógiai tanár, terapeuta és/vagy pszichológus közreműködését igényli. A rehabilitációs célú órakeretben a tanulók fejlesztése egyéni terápiás terv alapján történik. A kialakulatlan részképességek jellegének megfelelően az iskolai oktatásban érvényesítjük a számonkérési, értékelési, esetleg – indokolt esetben, a tanulási képességeket vizsgáló szakértői és rehabilitációs bizottság javaslata alapján – az egyes tantárgyakból, tantárgyrészekből az értékelés és minősítés alóli mentesítés lehetőségét.

Az iskolai nevelés, oktatás során kiemelt feladat:

- az egészséges énkép és önbizalom kialakítása,
- a kudarctűrő-képesség növelése,
- az önállóságra nevelés

Diszlexia, diszgráfia

A diszlexia a tanulási zavarok fogalomkörébe tartozó, intelligenciaszinttől független olvasási és helyesírási gyengeség. Hátterében a központi idegrendszer sérülései, organikus eltérései, érési késése, működési zavara, örökletesség, lelki és környezeti okok különböző összefonódásai találhatók meg, valamelyik dominanciájával. Általában differenciálatlan az aktív szókincs, és gyenge a verbális emlékezet. A tanuló az új szavakat nehezen jegyzi, megmásítja, torzítja, jó értelmi képesség esetén új szót alkot helyette, vagy körül írja a fogalmat. Az olvasás tanulása során nehezen alakul ki a hang-betű kapcsolat, gyakori és makacs betűtévesztések fordulnak elő, a sorrendben átvetések tapasztalhatók, a hosszabb szavak áttekintése rendkívül nehéz. Hibás kombinációk, felületes akusztikus képzetek előhívása észlelhető. Nehéz a figyelem megosztása az olvasási technika és a szöveg tartalma között, pontatlan a toldalékok olvasása, lassú az olvasási tempó, gyenge a szövegértés. A súlyos olvasás-írászavar irreverzibilis, maradványtünetei a közép- és felsőfokú oktatásban, illetve a felnőttkorban is feltűnnek és fennmaradnak.

Diszgráfia esetén az írómozgásokban, azok kivitelezésében jellemző a rossz kéztartás, az íróeszköz helytelen fogása, a görcsösség. Más tananyagokban való előrehaladáshoz viszonyítva nagyon lassú az írás megtanulásának folyamata.

Az írómozgás egyenetlen, ritmusa és lendülete töredezett lesz, az optimális mozgássor csak nagyon lassan valósul meg, ezért fáradékonyabbak a diszgráfiás tanulók.

A fejlesztés célja:

Az olvasás-, írászavarok javításának célja az iskolás korban, hogy kialakítsa a tanulóban az intellektusának és mindenkori osztályfokának megfelelő értő olvasás-írás készséget, fejlessze kifejező készségét, segítse az olvasás, írás eszközzé válását az ismeretek megszerzésében.

A fejlesztés feladatai:

- a testséma biztonságának kialakítása,
- a téri és időrelációk kialakítása praktikus és verbális szinten,
- a vizumotoros koordináció gyakorlása
- a látás, hallás, mozgás koordinált működtetése,
- az olvasás, írás tanítása (szükség esetén újra tanítása) lassított tempójú, nyitott ütemű, hangoztató-elemző, szótagoló, a homogén gátlás elvét figyelembe vevő, valamint a vizuális és auditív észlelésre alapozó módszerrel,
- az olvasás, írás készségének folyamatos gondozása, fejlesztése a tanuló egész iskolai pályafutása alatt,
- a kompenzáló technikák alkalmazása valamennyi tantárgy tanulása során,
- az élő idegen nyelv oktatása speciális módszerekkel, auditív megközelítéssel,
- az olvasásképtelenség esetében a tanulás segítése a szövegek auditív tolmácsolásával, gépi írással, szövegszerkesztő használatának megtanításával és alkalmazásával.

Diszkalkulia

A diszkalkulia különböző számtani műveletek, a matematikai jelek, kifejezések, szabályok megértésének, a számjegy, számkép felismerésének, egyeztetésének, grafikus ábrázolásának, a számok sorrendiségének, számneveket szimbolizáló vizuális alakzatok azonosításának nehézsége más iskolai teljesítmények (pl. olvasás, írás, idegennyelv tanulás) jó színvonala mellett. Hátterében általában valamilyen idegrendszeri sérülés húzódik meg, amelynek következtében zavart az érzékelés-észlelés folyamata, sérült a gondolkodás. Nehezítetté válik a szimbólumok felismerése és tartalmi azonosítása, akadályozott a fogalmak kialakulása, sérülnek a fogalmakkal végzett gondolkodási műveletek, a sor- és szabályalkotás, a téri és síkbeli viszonyok érzékelése, illetve zavart szenved az emlékezet és a figyelem.

A diszkalkuliás tanulóknál általában hiányzik a matematikai érdeklődés, kialakulatlan a mechanikus számlálás képessége, a mennyiség-állandóság. Súlyos elmaradásaik vannak a matematikai nyelv használatában, a matematikai relációk verbális kifejezésében.

A fejlesztés feladatai:

- az érzékelés-észlelés, a figyelem, az emlékezet, a gondolkodás és a beszéd összehangolt, intenzív fejlesztése,
- a testséma kialakítása,
- a téri relációk biztonsága,
- a relációk nyelvi megalapozása, a matematikai nyelv tudatosítása,
- a szerialitás erősítése,
- segítő, kompenzáló eszközök használatának megengedése,
- a fogalmak, így a szám- és műveletfogalom kialakításakor a manipuláció előtérbe helyezése, a megfigyelés és a megértés érdekében a matematikai eszközök használata, a képi, vizuális megerősítés,
- a fokozott mennyiségű gyakorlás során az egyéni sajátosságokhoz igazított, megjegyzést
- segítő technikák, eljárások megtalálása és alkalmazása.

A beszédfogyatékos tanuló

Beszédfogyatékos az a tanuló, akinél veleszületett vagy szerzett idegrendszeri működési zavarok és a környezeti hatások következtében jelentős mértékű a beszédbeli akadályozottság. Ennek következtében átmeneti, illetve tartós zavarok léphetnek fel a nyelvi, kommunikációs és tanulási képességekben, a szociális kapcsolatok kialakításában. Az akadályozottság megmutatkozhat a beszédhangok helyes ejtésének, a beszédészlelés és –megértés zavaraiban, a beszédritmus sérülésében, a grafomotoros és a vizuomotoros koordináció éretlenségében, valamint az általános beszédgyengeséggel együtt járó részképesség-kiesésben. A különböző jellegű diszfóniák, a hangadás kóros elváltozásai szintén a beszédfogyatékosság körébe sorolhatók.

A beszédfogyatékos tanulóknál a fentiek – az egészen enyhe eltérésektől az érthetetlen beszédig – minden változatban előfordulhatnak. A súlyos beszédfogyatékos tanulónál a kommunikációs nehézségek miatt különböző másodlagos pszichés eltérések (magatartási zavar) alakulhat ki. A fenti tünetek együttesen tanulási akadályozottságot is kiválthatnak. Amennyiben a beszédfogyatékosság a kisiskolás kor kezdetére tartósan fennmarad, a tanuló a továbbiakban is folyamatos gyógypedagógiai ellátásra szorul. Az iskolai oktatás, a pedagógiai, logopédiai ellátás,

valamint az egészségügyi rehabilitáció a beszédbeli akadályok jellegétől függ. Ezek az alábbiak szerint csoportosíthatók:

- megkésett beszédfejlődés
- diszfázia
- diszlália
- orrhangzós beszéd
- beszédritmus zavara (dadogás, hadarás)
- diszfónia
- disarthria
- mutizmus
- diszlexia
- diszgráfia
- súlyos beszédészlelési és beszédmegértési zavar,
- vagy ezek halmozott előfordulása.

A dadogás, a hadarás, a diszfónia serdülőkorban is jelentkezhet. Különös figyelmet érdemel ebben a korban a felnőtt beszédhang fokozatos kialakulásának óvó-segítő rendszere, ennek beépítése a pedagógiai teendők sorába.

Alapelvek

A beszéd fogyatékos tanulók nevelésének, oktatásának, fejlesztésének alapelve, hogy a sérülésből adódó hátrányos következményeket segítsen csökkenteni vagy ellensúlyozni kell.

A kommunikációs képesség tervszerű fejlesztése az egyéni fejlődési sajátosságokhoz szabottan történjen annak érdekében, hogy a tanulók beszédsérülésüket kompenzálva, lehetőségeikhez mérten meg tudják állni a helyüket a környezetükben, a társadalomban.

Mindig szem előtt tartva az önállóságra nevelés elvét, az iskolában – a tanuló állapotának megfelelően – biztosítani kell a fejlődést legjobban elősegítő környezetet, a megfelelő segédeszközöket és terápiákat.

Célok:

A beszédfogyatékos tanulók fejlesztésében törekedni kell a pszichológiai és fiziológiai tényezők összhangjára, a személyiség és a beszédműködés kölcsönhatására, funkcionális összefüggésrendszerére.

A nevelés, oktatás során a beszéd sérüléséből adódó hátrányokat messzemenően figyelembe kell venni, és a tanuló széleskörű kommunikációját kell fejleszteni mind a tantárgyi, mind a szociális képességek fejlődése érdekében.

Feladatok:

Általános, korszerű alapműveltség nyújtása – figyelembe véve a speciális követelményeket. A speciálisan jelentkező, a sérülésből és az esetleg csatlakozó fogyatékosságból adódó hátrányok leküzdése.
A nevelés-oktatás szervezeti keretének megválasztását, az alkalmazott speciális módszer- és eszközrendszert minden esetben a gyermek állapotából fakadó egyéni szükségletek szerint kell meghatározni.

Külön gondot fordítunk arra, hogy a tanuló minden segítséget megkapjon sérüléséből adódó,

gyengébb kommunikációs kompetenciájából eredő hátrányának és ezzel összefüggő tanulási nehézségének leküzdéséhez.

Logopédus közreműködésével kell meghatározni a tanuló tervszerű fejlesztését, melynek során a beszéd állapotának felmérésétől a terápiás terv meghatározásán át a tudatos módszerválasztáson túl a komplexitás és a folyamatkövetés is megvalósul.

A módszerek megválasztásakor az életkor, a pszichikai sajátosságok, a beállítódás, az értelmi képesség, a beszédhiba típusának és súlyosságának, és a korrekció adott szakaszának figyelembevétele szükséges.

A fejlesztésben meghatározó a sokoldalú percepciós fejlesztés, melynek során a kinesztéziás, a hallási, a látási, a beszédmozgási benyomások egymást erősítve fejlődnek.

A beszédfogyatékos tanulók nevelése, oktatása megköveteli az egyéni és csoportos foglalkozások változatos szervezeti kereteit.

A súlyos beszédfogyatékos tanulók fejlesztése intenzív és folyamatos.

Autizmus spektrumzavarros tanulók

Az autista viselkedés alapja a kommunikációban, a szociális társas kapcsolatokban és a rugalmas viselkedésben jelentkező fejlődési zavar. Négy alaptípusa különböztethető meg: izolált, passzív, aktív bizarr és merev formális. A négy alaptípus jellemző tulajdonságai alapján (Szakértői Bizottság véleményéből kiindulva) minden esetben egyedi módszereket kell alkalmaznunk.

Célok:

- Viselkedési normák tudatos elsajátításával segítsük a kompenzációs folyamatokat.

Feladat:

- Adott gyermek specialitásának megfelelő módszerrel elérni az általános iskolai tananyag elsajátítását.
- Az alapvető viselkedési normák megtanítása.

Mozgásszervi-, érzékszervi- (hallási, látási) fogyatékos tanulók

Épp szellemi képességű, mozgásában-, látásában-, hallásában korlátozott tanulók képzése tartalmát, módszereit tekintve megegyezik az az átlagos tanulókéval. Az eltérés a felhasználandó eszközökben jelentkezik.

Célok:

- Az esélyegyenlőségük megteremtése, annak érdekében, hogy tanulmányaik után képesek legyenek a teljes értékű életre.

Feladatok:

- A korszerű ismeretek átadása, az infokommunikációs eszközök magas szintű használatának megtanítása

- Önismeretük, önértékelésük fejlesztése

A feladatok sikeres teljesítése lehetővé teszi a magas szintű munkavállalói kompetenciák kialakulását

Az együttnevelésben résztvevő integrált SNI tanuló sajátos nevelési igényéből következő feltételek biztosítása

A sajátos nevelési igényű tanulók különleges gondozási igénye biológiai, pszichológiai és szociális tulajdonság-együttes, amely a tanuló nevelhetőségének, oktathatóságának, képezhetőségének az átlagtól eltérő jellegzetes különbségeit fejezi ki.

A tanulók között fennálló – egyéni adottságokból és igényekből adódó – különbségeket az integrált osztályokban tanító pedagógusok a tantárgyi programok kialakításakor figyelembe veszik.

A sajátos nevelési igény kifejezi:

- a tanuló életkori sajátosságainak fogyatékosság által okozott részleges vagy teljes körű módosulását,
- az iskolai tanuláshoz szükséges képességek részleges vagy teljes kiesését, fejletlenségét, lassúbb ütemű és az átlagtól eltérő szintű fejleszthetőségét.

A sajátos nevelési igény a szokásos tartalmi és eljárásbeli differenciálástól eltérő, nagyobb mértékű differenciálást, speciális eljárások alkalmazását, illetve kiegészítő fejlesztő, korrekciós, habilitációs, rehabilitációs, valamint terápiás célú pedagógiai eljárások alkalmazását teszi szükségessé a mindennapi nevelő-oktató munkában.

Személyi feltételek biztosítása

A sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelésében, oktatásában, fejlesztésében részt vevő, magas szintű pedagógiai, pszichológiai képességekkel (elfogadás, tolerancia, empátia, hitelesség) és az együttneveléshez szükséges kompetenciákkal rendelkező pedagógusok alkalmazására és kinevelésére törekszünk, akik

- a tananyag-feldolgozásnál figyelembe veszik a tantárgyi tartalmak – egyes sajátos nevelési igényű tanulók csoportjaira jellemző – módosulásait,
- szükség esetén egyéni fejlesztési tervet készítenek, ennek alapján egyéni haladási ütemet biztosítanak, a differenciált nevelés, oktatás céljából individuális módszereket, technikákat alkalmaznak,
- a tanórai tevékenységek, foglalkozások során a pedagógiai diagnózisban szereplő javaslatokat beépítik, a folyamatos értékelés, hatékonyság-vizsgálat, a tanulói teljesítmények elemzése alapján – szükség esetén – megváltoztatják eljárásaikat, az adott szükséglethez igazodó módszereket alkalmaznak,
- egy-egy tanulási, nevelési helyzet, probléma megoldásához alternatívákat keresnek,
- alkalmazkodnak az eltérő képességekhez, az eltérő viselkedésekhez,
- együttműködnek különböző szakemberekkel, a gyógypedagógus iránymutatásait, javaslatait beépítik a pedagógiai folyamatokba.

Két tanítónk végzett dyslexia, dysgráfia prevenció szakirányú továbbképzést. Két tanítónk a Tanulásban akadályozottak pedagógiája szakot végezte el az ELTE Bárczi Gusztáv Gyógypedagógia Karán.

A pedagógusok továbbképzési tervében támogatjuk azokat, akik az SNI tanulók integrált oktatásához szükséges szakirányú képzésben kívánnak részt venni.

A sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelésében, oktatásában, fejlesztésében – a tanuló fogyatékosságának típusához igazodó szakképzettséggel rendelkező – gyógypedagógiai

tanár/terapeuta közreműködése elengedhetetlen.

Az integrált nevelés megvalósítása során igénybe vesszük az egységes gyógypedagógiai módszertani intézmény, szak- és pedagógiai szakmai szolgáltatását. (utazó gyógypedagógus/logopédus).

Megfelelő integrált gyermeklétszám, vagy speciális segítőt kívánó fogyatékos tanuló esetén gyógypedagógiai asszisztensek alkalmazása vált szükségessé, további pedagógiai asszisztens munkájára is szükség van

Módszertani feltételek biztosítása:

Az integráció alapvető pedagógiai feltételei az oktatás differenciálásával függnek össze.
Az oktatás differenciálásának fontos feltétele az oktatás individualizálása. Ez az alábbi három dolgot jelenti:
A célok szerint differenciált tanulás elve:
A célok individualizálását, vagyis azt az alapelvet, miszerint minden gyermek számára más célt jelölünk ki.
Mivel a gyerekek különbözőek, a pedagógiai munkánk során különböző célokat kell kitűznünk velük szemben. Természetesen vannak közös elemek egy csoporton belül, vagy a célok elérhetőségének szintjében, vagy pedig teljesen eltérő célok megfogalmazásával kell a különbségeket megjelenítenünk.

A differenciált tanulási segítségnyújtás elve:

A módszerek individualizálását az intézkedések és módszerek differenciálása, széleskörű módszertani bázis alkalmazása, a pedagógiai segítségnyújtás gyermekhez igazítása jelenti.

Egyéni teljesítmény-értékelés elve:

A teljesítmény értékelésének individualizálása során figyelembe vesszük a tanuló meglévő vagy sérült képességeit, erőfeszítéseit, motivációját, szükség esetén még a családi szociokulturális viszonyok jellemzőit is.

A gyakorlati munkában a differenciálás alatt azt a folyamatot értjük, amelynek eredményeképpen a tanítást az egyes tanulók egyéni szükségleteihez igazítjuk. A tanulók hatékony tanulásának segítése a cél, a differenciálás önmagában nem. Abban a pillanatban, ha a gyerekek egyénileg, párban vagy kiscsoportban dolgoznak, elősegítjük az aktív részvételüket. A gyerekek hatékony munkáját az egymással kapcsolatos kölcsönös függőség kialakításával erősíthetjük meg. Ahhoz, hogy ez a fajta munka létrejöhessen, különböző szervezési, feladatátadási szerepeink vannak, valamint a tanítás, tanulás célja is új elemekkel bővül.

Tárgyi feltételek biztosítása:

A tárgyi feltételeket folyamatosan az integrálható tanulók típusának és sajátos nevelési igényének megfelelően szerezzük be.

A sajátos nevelési igényű tanulók integrált oktatásához, fejlesztéséhez jelenleg korlátozottak a tárgyi feltételek.

A speciális tanterv szakszerű elkészítéséhez, a tankönyvek, speciális gyógyászati és technikai eszközök, fejlesztő játékok, feladatsorok és számítógépes fejlesztő programok listájának összeállításához szakember / gyógypedagógus segítségét vesszük igénybe.

Helyiségek, terek kialakítása, berendezése

A sajátos nevelési igény típusához, súlyossági fokához, az egyénhez igazított tanulási környezet

kialakítása a feltétele a sikeres munkának.

Iskolánkban kihasználatlan helyiség nincsen. A Fő utcai épületben jelenleg a kicsi orvosi szobában illetve egy kis helyiségben kialakított fejlesztőszobában tartjuk a logopédiai és fejlesztő pedagógiai foglalkozásokat. A Nádasdy utcai telephelyen sikerült két állandó fejlesztőszobát is kialakítani.

A szenzoros integrációt szolgáló fejlesztéseket (a speciális mozgásos, játékos feladatok, kiscsoportos foglalkozások) az órarendtől függően vagy a koradélutáni órákban a mellette lévő tanteremben tarthatja a gyógypedagógus.

Szervezési feltételek –színterek:

Tanórai és tanórán kívüli foglalkozások:

Iskolánkban az együttnevelést a nevelés –oktatás minden területén meg kívánjuk valósítani: tehát általában a befogadott gyermekeket a tanórai és a délutáni foglalkozásokon is ép társaikkal együtt foglalkoztatjuk.

Az integrált tanulók egyéni sajátosságainak megfelelően vesznek részt az iskola személyiség- és közösségfejlesztéssel, a tehetség, képesség kibontakoztatásával, a tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatásával és a beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai programjaiban.

Ezen kívül (ha a befogadott gyermek érdeke azt kívánja, esetenként egyes foglalkozások helyett) részesülnek a hátrányaik kompenzálásához szükséges egészségügyi és pedagógiai habilitációs és rehabilitációs foglalkozásokban.

Egészségügyi és pedagógiai habilitációs és rehabilitációs foglalkozások

A habilitációs, rehabilitációs fejlesztés a sajátos nevelési igényhez alkalmazkodva korrektív és kompenzációs megsegítés, amely az integrált tanulók sérülésével összefüggő funkciókat, képességeket fejleszti, illetve visszaállításukra törekszik. (2011. évi nemzeti köznevelésről szóló CXC.(XII.29.) törvény(továbbiakban Nkt.)).

Együttműködések,

felelősségek Célunk:

Integrált nevelés csak a különböző szakemberek (iskolánk pedagógusai, gyógypedagógusok, egyéb speciális szakemberek) együttműködése keretében lehetséges, ezért tervezett és tudatos kapcsolatépítésre törekszünk.

Feladataink:

Az együttműködés új formáinak, kereteinek kialakítása és működtetése, amely nem egymás mellettiséget, hanem olyan együttes tevékenységet jelent, amelyben az eltérő pedagógiai kompetenciákkal rendelkező szakemberek szakismeretei, pedagógiai kultúrája pozitívan hathat egymásra és ez által pedagógiai tevékenységük eredményességére.

Az osztályfőnök feladatai:

Az integrált tanulóval kapcsolatos összes tevékenység koordinálásáért az osztályfőnök a felelős. Ő vezeti azt a teamet, amelynek tagjai:

- az integrációban résztvevő tanulóval kapcsolatban álló pedagógusok,
- a fejlesztésben résztvevő gyógypedagógus/ok
- (esetenként a gyógypedagógiai asszisztens)
- A team feladata, hogy az osztályfőnök és gyógypedagógus segítségével megismerjék a

tanuló sajátos nevelési igényét: ennek megfelelően alakítsák ki tantárgyi, foglalkozási, fejlesztési programjaikat, válasszák ki a megfelelő módszereket, melyek az adott tanulói közösség – benne az integrált tanuló – számára a leghatékonyabbak.

- Együtt alakítják ki a személyre szabott követelményeket, az iskolai írásbeli beszámoltatások formáit, rendjét, korlátait, a tanulók tudásának értékelésében betöltött szerepét, súlyát.
- Közösen értékelik a tanuló eredményeit, és korrigálják a tervezést, vagy további feladatokat határoznak meg.
- Az osztályfőnök feladata a kapcsolattartás a Fővárosi Pedagógiai Szakszolgálat illetékes Szakértői bizottságával, a kontrollvizsgálatok időpontjának jelzése, a különféle speciális szakemberekkel (pszichológus, gyermekneurológus), Kispesti Szociális Szolgáltató Centrum illetve a gyermek lakcíme szerint illetékes Család- és Gyermekjóléti Szolgálat és illetékes Kormányhivatal Gyámügyi Osztály munkatársaival való együttműködés.
- Ő felel az integrált tanulóval kapcsolatos dokumentációért, a szükséges információk elosztásáért miközben figyelemmel van a személyi adatok védelmére és a titoktartás kötelezettségére.
- A tanuló egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitációját központilag kiadott egyéni fejlődési lapon (Tü.356.r.sz.) dokumentálja
- Az osztályfőnök szerepe azért is fontos, mert mintát ad az általa vezetett gyermekcsoportnak, ezzel befolyásolja a tanulói közösség befogadó attitűdjét, amelynek kialakítása a befogadó nevelés sikerkritériuma.
- Kapcsolatot tart a szülővel, ebben legfőbb partnere a gyógypedagógus, de a team többi tagját is bevonja, ha szükséges.
- Adott problémára az érintettek bevonásával esetmegbeszélő csoportot szervez.
-

Az utazó gyógypedagógus feladatai:

- segíti a pedagógiai diagnózis értelmezését
- javaslatot tesz a fogyatékosság típusához, a tanuló egyéni igényeihez szükséges környezet kialakítására (a tanuló elhelyezése az osztályteremben, szükséges megvilágítás, hely- és helyzetváltoztatást segítő bútorok, eszközök alkalmazása, stb.)
- segítséget nyújt a tanuláshoz, művelődéshez szükséges speciális segédeszközök kiválasztásában, tájékoztat a beszerzési lehetőségekről
- javaslatot tesz gyógypedagógiai specifikus módszerek, módszerkombinációk alkalmazására
- Figyelemmel kíséri a tanulók haladását, részt vesz a részeredmények értékelésében, javaslatot tesz az egyéni fejlesztési szükséglethez igazodó módszerváltásokra
- együttműködik a többségi pedagógusokkal, figyelembe veszi a tanulóval foglalkozó pedagógus tapasztalatait, észrevételeit, javaslatait
- terápiás fejlesztő tevékenységet végez a tanulóval közvetlen foglalkozásokon – egyéni fejlesztési terv alapján a rehabilitációs fejlesztést szolgáló órakeretben – ennek során támaszkodik a tanuló meglévő képességeire, az ép funkciókra. Tevékenységét egyéni

fejlődési lapon (Tü.357.r.sz.) dokumentálja.

Az iskola nevelőtestületének közös felelőssége, hogy hitelességével, magatartásával, kommunikációjával, ismeretinek fejlesztésével és módszertani repertoárjának szélesítésével, tervezett és tudatos együttműködéssel sikeressé tegye a sajátos nevelési igényű tanulók integrációját, segítve ezzel társadalmi szocializációját valamint a tanulóközösség befogadó attitűdjét, amely végső soron egy befogadóbb társadalom kialakulásához vezet.

Munkánkat az integráció területén akkor tekintjük sikeresnek, ha a hozzánk helyezett sajátos nevelési igényű tanulók a mi iskolánkban fejezik be a 8. osztályt és a középiskolában megállják a helyüket.

A sajátos nevelési igényű gyermekek számára érvényben lévő támogatások, lehetőségek

A sajátos nevelési igényű gyermekek számára az 1997. évi XXXI. törvény a gyermek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény 148. § szakasza különleges juttatásokat biztosít, pl. kedvezményes az élelmezésük,

A sajátos nevelési igényű tanuló utazási költségtámogatásban is részesül, amelyet 2011. évi nemzeti köznevelésről szóló CXC (XII. 29.) törvény (továbbiakban Nkt.) szabályoz. Az utazó gyógypedagógus igénybe vételét szintén a Nkt. határozza meg.

Az első évfolyamra felvett tanulót, ha egyéni adottsága, fejlettsége szükségessé teszi - jogszabályban meghatározott munkamegosztás szerint, a szakértői és rehabilitációs bizottság szakértői véleménye alapján –intézményvezető mentesíti az értékelés és minősítés alól, vagy részére az egyéni adottságához, fejlettségéhez igazodó továbbhaladást (a továbbiakban: egyéni továbbhaladás) engedélyez. (Nkt.47.§)

A helyi tanterv, a szakmai program az egyes évfolyamok követelményeinek teljesítéséhez egy tanítási évnél hosszabb időt is megjelölhet. (Nkt.47.§, 56/A §.)

A sajátos nevelési igényű gyermeknek/tanulónak lehetősége van egyes tantárgy részei vagy egyes tantárgyakból az iskolai értékelés, minősítés alól történő felmentésre, ilyenkor az iskola egyéni foglalkozást szervez részére. Az egyéni foglalkozás keretében – egyéni fejlesztési terv alapján – segíti a tanuló felzárkóztatását a többiekhez. (Nkt. 47.§)

Sajátos nevelési igényű tanuló esetén, valamint a súlyos beilleszkedési zavarral, tanulási nehézséggel, magatartási rendellenességgel küzdő tanuló esetén, a tankötelesség annak a tanévnek a végéig tart, amelyben betölti a 23. életévet. (Nkt. 45.§. (3.))

A sajátos nevelési igényű tanulók integrált iskolai neveléséhez és oktatásához, az illetékes szakértői bizottság által meghatározottak szerinti foglalkozáshoz szükséges szakirányú végzettségű gyógypedagógus foglalkoztatása, a foglalkozásokhoz szükséges speciális tanterv, tankönyv, valamint speciális gyógyászati és technikai eszközök, a gyermek, tanuló részére a szakértői és rehabilitációs bizottság által meghatározott szakmai szolgáltatások biztosítása.

A fenti jogszabályok által igénybe vehető támogatásokkal és lehetőségekkel minden esetben élni kívánunk az SNI tanuló érdekében egyéni mérlegelés alapján.

Helyi Tanterv kiegészítése

A sajátos nevelési igényű tanulók integrált oktatása során, a szakvélemények alapján meghatározott mértékben választjuk meg fejlesztési területeinket. A tanulók haladási tempójuk

szerint osztálykeretben végzik feladataikat.

A tanítók munkáját az utazó gyógypedagógus segíti a tanítási órákon.

Az összes tantárgyat befogadó társaikkal együtt, differenciált óravezetések keretein belül tanulják. A tantárgyak követelményrendszere nem tér el a Helyi Tantervben leírtaktól, a magyar nyelv és irodalom és matematika kivételével.

A harmadik és negyedik osztályban a fő tantárgyakat osztálytanító tanítja, de egyes tantárgyakat más tanító vagy szaktanár is oktathat. / angol, digitális kultúra, vizuális kultúra/

Az inkluzivitást alsó és felső tagozaton felmenő rendszerben folytatjuk.

A pszichés fejlődés zavara miatt a nevelési, tanulási folyamatban tartósan és súlyosan akadályozott tanuló iskolai fejlesztésében a Helyi tantervet kiegészítjük az alábbi kiemelt fejlesztési feladatokkal:

Műveltség területek:	**Feladatok:**
1. Történelem Művészetek	önismeret, reális önértékelés kialakítása dráma és színházkommunikáció fejlesztése
2. Magyar nyelv és irodalom	beszédészlelés és megértés, verbális figyelem és emlékezet intenzív fejlesztése, olvasásértés fejlesztése
3. Angol nyelv	auditív módszerek előtérbe helyezése
4. Művészetek	komplex művészeti terápia
5. Drámapedagógia	akusztikus és vizuális észlelés fejlesztése
6. Testnevelés	szenzoros integrációs programok logopédiai ritmika
7. Matematika módszerek-	kompenzációs lehetőségek, speciális

A beszédfogyatékos tanulók iskolai fejlesztésében a Helyi Tantervet kiegészítjük az alábbi kiemelt fejlesztési feladatokkal:

Műveltségterületek:	**Feladatok:**
1. Digitális kultúra	az informatikai eszközök tanulás során történő megfelelő és tudatos alkalmazása
2. Testi és lelki egészség	motiválás a beszédhiba leküzdésére, felkészítés a visszaesésekre, a fogyatékossághoz való viszonyulásra
3. Magyar nyelv és irodalom	hangoztató-elemző és diszlexia-prevenciós módszer az olvasástanításban srekautismus

		anyanyelvi fejlesztés
4.	Művészetek	téri orientáció
	Testnevelés és sport	mozgás-, ritmus-, beszédkoordináció
5.	Angol nyelv	dadogóknak-írásbeliség diszlexiásnak-auditív módszer

SNI-s tanulók magyar nyelv és irodalom és matematika értékelésének részletei

Magyar nyelv és irodalom 1-4.évfolyam

Célok:

- Kommunikáció fejlesztése
- Nyelvi ismeretek elsajátítása
- Olvasás és szövegértés elsajátítása
- Írás képességének elsajátítása, az írás használata

Feladatok:

- A beszédtechnika folyamatos fejlesztése
- A beszéd tartalmi részének – szókincs, mondatalkotás – bővülő, felmenő rendszerben történő fejlesztése
- A kommunikációs készség folyamatos fejlesztése
- A magyar nyelv hangzóinak megismerése, zöngés-zöngétlen, hosszú-rövid hangzók megkülönböztetése
- A kiejtés elvén alapuló helyesírás megalapozása
- Az olvasástechnikát megalapozó képességek kialakítása
- Az olvasás jelrendszerének megtanulása
- A tartalom megértés kialakítása
- Az írástechnika elsajátítását megalapozó készségek kialakítása
- Az írás jelrendszerének kialakítása

1-2. évfolyam

Fejlesztési feladatok

A szóbeli és az írásos kommunikációban a megértés pontosságának és a kifejezés érthetőségi szintjének emelése. A környezettel való nyelvi kapcsolattartás biztonságnak elősegítése. Két vagy több mondat összekapcsolásával a gondolatok, érzések, vélemények pontosabb kifejezésére ösztönzés.

Az első évfolyamon elsajátított új nyelvhasználati módok továbbfejlesztése.

Az olvasás pontosságának, folyamatosságának és tempójának fokozása, a megértés minőségének javítása, az írásmozgások automatizmusának és az íráshoz kapcsolódó helyes szokások megerősítése.

Az anyanyelv használat tudatosításának megindítása, a helyesírás biztonságának megalapozása.

Gazdag olvasmányélményekre építve az irodalom olvasás és a könyvek iránti érdeklődés megerősítése, az információhordozók használatával kapcsolatos helyes viszonyulások és felhasználói szokások alakítása.

Társadalmi kapcsolatok szerzésével és azok feldolgozásával a környezetben való eligazodás támogatás a baráti körben, az iskola közösségében, a felnőtt-gyerek kapcsolatokban és a felelős környezeti magatartás területén.

Továbbfejlesztés alapjai

A tanuló érthetően beszél. Megérti az egyszerű magyarázatokat, utasításokat és társai közléseit. A kérdésekre értelmesen válaszol. Használja a bemutatkozás, a felnőttek és a kortársak megszólításának és köszöntésének illendő nyelvi formáit.
Képes 2-3 összefüggő mondat alkotására. Követhetően számol be élményeiről, olvasmányai tartalmáról. Szöveghűen mondja el a memoritereket.

Ismert és begyakorolt szöveget folyamatosságra, pontosságra törekvően olvas fel. A mondat végét és a vesszőt érzékelteti. Felismeri, szükség esetén modellkövetéssel javítja olvasási hibáit.

Az olvasott szöveg témáját, szereplőit, főbb eseményeit megnevezi. A szöveg használatával megoldja az egyszerű szövegértést vizsgáló feladatokat. Tanítója segítségével kiemeli az olvasottak lényegét.

Felismeri és megnevezi a tanult nyelvtani fogalmakat, szükség szerint felidézi és alkalmazza a helyesírási szabályokat begyakorolt szókészlet körében. 30-40 begyakorolt szó esetén helyesen jelöli a j hangot. Az egyszerű szavakat helyesen választja el.

Írása rendezett, a betűket olvashatóan alakítja és kapcsolja egymásba. Másoláskor nem vét írástechnikai hibát. Szövegminta alapján felismeri és kijavítja hibáit. Percenként 15-20 betűt ír.

Tanítója segítségével használja az iskolai könyvtárat. Felsorolja a könyvek fő adatait.

Eligazodik szűkebb környezete társas kapcsolatrendszerében. Vállal közösségi feladatot. Felismeri és értékeli, segíti társait ilyen irányú tevékenységben.

1. évfolyam

Fejlesztési feladatok

A beszéd tartalmának, hangzásának, stílusának és kifejező erejének egymással összefüggő fejlesztése.

Az olvasás és az írás készségeinek eszközszintre emelése. A tevékenységekben a kitartás és a folyamatjellegű gyakorlás ösztönzése.

Az olvasás és az írás készségeinek eszközszintre emelése. E tevékenységekben a kitartás és a folyamatjellegű gyakorlás ösztönzése.

A szövegelemzésben való jártasság elmélyítésével a szövegértés színvonalának emelése és az irodalmi értékek iránti fogékonyság erősítése.

Az olvasmányok tartalmához kapcsolódva a nemzeti kultúra megismerése és a hagyományok ápolása iránti nyitottság ösztönzése, a nemzettudat alapozása.

Új ismeretfeldolgozási technikák elsajátítása.

Az írástempó fokozása mellett a helyesség és az íráskép rendezettsége, esztétikumának értékként való elfogadtatása.

Az önkifejezés iránti igény erősítése, különféle formáinak és lehetőségeinek megismertetése, megvalósításának támogatása.

A nyelvi tapasztalatok körének bővítése. A tapasztalatokra épülő nyelvi fogalomrendszer alapozásának megindítása a szófajok körében.

A tanulók önállóságának növelése. A feladatvégzésben, az információszerzésben és felhasználásban, a szabályalkalmazásban, az önellenőrzésben és hibajavításban.

A továbbfejlesztés alapjai

A tanuló értelmesen, érthetően mondja el gondolatait. Bekapcsolódik a csoportos beszélgetésekbe. Figyel beszélgető társaikra.

Az egyszerű mesék, elbeszélések tartalmát helyes időrendben, több összefüggő mondattal mondja el.

Megnevezi az olvasmányai szerzőjét, szereplőit és tulajdonságaikat. Magyarázza cselekedeteiket. Az olvasmányok témájával kapcsolatban kérdéseket fogalmaz meg, illetve az ilyen kérdésekre választ tud adni.

Tanítója segítségével felismeri az olvasottak lényegét. A szövegrészekhez vázlatpontot fogalmaz.

Konkrét esetekben felismer mesére jellemző fordulatokat, szókapcsolatokat, mesejellemzőket.

Fél – egy oldal terjedelmű, életkorának megfelelő témájú és szövegnehézségű olvasmányt néma olvasás útján megért. Megoldja a megértést vizsgáló ismert típusú szövegelemző feladatokat.

Ismert tartalmú szöveget folyamatosan, kifejezően olvas fel felkészülés után. Felolvasása értelmező, az írásjelek szerint tagolt. Hanglejtése és tempója az élőbeszédhez közelítő.

Szöveghűen, jól érthetően mondja el a memoritereket. Kapcsolatot tart a hallgatósággal. Feladatainak megoldásakor szükség szerint használ lexikont, szótárt.

Eligazodik az iskolai könyvtárban. Röviden ismertet egy általa olvasott könyvet, újságcikket vagy érdekesnek talált ismeretterjesztő filmet. A tanult fogalmazási ismeretek felhasználásával kb. egy oldal terjedelmű elbeszélő fogalmazást készít. A tartalmi egységek kezdetét bekezdéssel jelzi. Tanítója útmutatásai alapján kijavítja fogalmazási és helyesírási hibáit Írása jól olvasható, lendületes. Füzetei rendezettek, tiszták.

Felismeri, megnevezi, megfelelően jelöli a mondatfajtákat.

Toldalékos formájukban, szövegben is felismeri és megnevezi a tanult szófajokat. A szövegkörnyezetnek megfelelően használja az igeidőket és igekötőket. Biztonsággal alkalmazza a tanult helyesírási szabályokat.

Szívesen vesz részt a közös tevékenységekben, közös produkciókban. Együttműködő attitűd és a szabályokhoz igazodó magatartás jellemzi.

A könyvtárban egyszerű kutatási feladatokat végez.

2. évfolyam:

Fejlesztési feladatok

A beszéd tartalmának, hangzásának, stílusának és kifejező erejének egymással összefüggő használata. Nem verbális eszközök (pl.: testbeszéd) használata a szövegnek megfelelően.

Szókincsfejlesztés, állandó szókapcsolatok, a különböző tantárgyakban használatos szakkifejezések használata.

Az olvasás és az írás készség eszközszintű használata. E tevékenységekben a folyamatjelleg megvalósítása.

A szövegelemzésben az irodalmi értékek iránti fogékonyság erősítése.

Az olvasmányok tartalmához kapcsolódva a nemzeti kultúra megismerése és a hagyományok ápolása iránti nyitottság ösztönzése, a nemzettudat kialakítása.

Ismeretfeldolgozási technikák

alkalmazása. Az olvasott művek

szerkezeti jellemzői.

A tér-idő változásainak felismerése a cselekményes

művekben. Egyszerű szerkezetű gyermekregény

megismerése, ismertetése.

Az irodalmi szöveg művészi eszközei néhány alakzat, megszemélyesítés, ritmus, rím, refrén felismerése.

Az írástempó állandósulása mellett a helyesség és az íráskép rendezettsége.

Az önkifejezés iránti igény különféle formáinak és lehetőségeinek használata, megvalósításának támogatása.

A nyelvi tapasztalatok körének bővítése. A tapasztalatokra épülő nyelvi fogalomrendszer használata a szófajok körében.

A tanulók önállóságának növelése. A feladatvégzésben, az információszerzésben és felhasználásban, a szabályalkalmazásban, az önellenőrzésben és hibajavításban.

A továbbfejlesztés alapjai

Értelmes, érthető beszéd. Beszédfolyamatok követése, magyarázatok, feladatszövegek lényegének megértése. Tanult, udvarias nyelvi fordulatok használata a mindennapi beszédben.

Az egyszerű mesék, elbeszélések tartalmának helyes időrendi, térbeli, több összefüggő mondattal való visszaadása.

Az olvasmányai szerzőjének, szereplőinek, helyszíneinek megnevezése. Magyarázza a szereplők cselekedeteit. Az olvasmányok témájával kapcsolatban kérdéseket fogalmaz meg, illetve az ilyen kérdésekre választ tud adni.

Felismeri az olvasottak lényegét. A szövegrészekhez vázlatpontot fogalmaz.

Konkrét esetekben felismer mesére jellemző fordulatokat, szókapcsolatokat, mesejellemzőket, irodalmi alkotások jellemzőit.

Egy oldal terjedelmű, életkorának megfelelő témája és szövegnehézségű olvasmányt néma olvasás útján megért. Önállóan megoldja a megértést vizsgáló ismert típusú szövegelemző feladatokat.

Ismert tartalmú szöveget folyamatosan, kifejezően olvas fel. Felolvasása értelmező, az írásjelek szerint tagolt. Hanglejtése és tempója az élőbeszéd szintű.

Szöveghűen, jól érthetően mondja el a memoritereket. Kapcsolatot tart a hallgatósággal.

Feladatainak megoldásakor szükség szerint használ lexikont, szótárt. Könyvtárhasználata gyakorlati jellegű. A könyvtárban egyszerű kutatási feladatokat végez.

Röviden ismertet egy általa olvasott könyvet, újságcikket vagy érdekesnek talált ismeretterjesztő filmet.

A tanult fogalmazási ismeretek felhasználásával kb. egy oldal terjedelmű elbeszélő, leíró fogalmazást készít. A tartalmi egységek kezdetét bekezdéssel jelzi. Kijavítja fogalmazási és helyesírási hibáit. Írása jól olvasható, lendületes. Füzetei rendezettek, tiszták.

Felismeri, megnevezi, megfelelően jelöli a mondafajtákat. Toldalékos formájukban, szövegben is felismeri és megnevezi a tanult szófajokat. A szövegkörnyezetnek megfelelően használja az igeidőket és igekötőket. Biztonsággal alkalmazza a tanult helyesírási szabályokat.

Szívesen vesz részt a közös tevékenységekben, közös produkciókban. Együttműködő attitűd és a szabályokhoz igazodó magatartás jellemzi.

Magyar nyelv és irodalom 5-8.évfolyam

3. évfolyam:

Követelmények:

Ismerje és alkalmazza az emberi kapcsolatfelvétel illemszabályait. Legyen képes eligazodni a mindennapi kommunikációs helyzetekben.

Alkalmazza a tanult helyesírási, nyelvi, nyelvhelyességi szabályokat. Legyen képes szóban és írásban az olvasott vagy átélt élmények közlésére. Adott szempontsor alapján. Aktívan vegyen részt a dramatizálásban.

Tudjon írásbeli munkát készíteni – előkészítés után, segítséggel – a tanult műfajokban.

Beszéljen tisztán és érthetően. Ismerje fel és nevezze meg a már megismert nyelvi elemeket (hangszótag, szótő, toldalék, szó). Tudja megkülönböztetni a könyvet, folyóiratot, újságot és fejtse ki a különbségeket. Olvasson az osztályoknak megfelelő, jó tempóban.

Legyen képes irányítással a megismert irodalmi szövegekben a lényeg kiemelésére.

4. évfolyam:

Követelmények

Tartsa be a kommunikációs helyzetekhez a normákat, illemszabályokat. Legyen gyakorlott egyszerű helyzetekben történő véleménynyilvánításban. Alkalmazza a tanult helyesírási szabályokat. Legyen képes összefüggő (5-6 mondatos) szóbeli és írásbeli szövegalkotásra a tanult

szövegszerkesztés szabályainak alkalmazásával. Legyen tájékozott a megismert szófajok körében és igyekezzen fokozott önállósággal alkalmazni az ezekhez kapcsolódó nyelvtani szabályokat. Legyen képes néma olvasással egyszerű stílusú, kb. egy oldalnyi, gyermekeknek szóló ismeretterjesztő szöveg áttekintésére, megértésére- adott szempontok alapján. Legyen képes ismert szöveg jó tempójú, értelmes hangos olvasására elemezze irányítással tartalmi és formai szempontból az olvasottakat. Ismerje fel a tanult irodalmi művekben a pozitív és a negatív hősöket, tudjon véleményt nyilvánítani a művekkel kapcsolatban.

5. évfolyam

Követelmények

Legyen képes összehangolni verbális megnyilvánulásait a testbeszéddel. Udvariasan működjön együtt a felnőtt és kortárs beszédpartnerekkel. Aktívan alkalmazza a mondatfonetikai eszközöket. Rendelkezzen elemi tájékozottsággal a tömegkommunikáció körében és a közélet, közszereplési műfajokban. Ismerje a nyelvi egységeket jelentéstani és szerkezeti tartalmát gyakorlottsági szinten. Írása legyen rendezett, olvasható. Ismerje a mondatrészek mondatbeli szerepét. .Legyen képes olvasott művek tartalmáról 5-6 mondatban, szóban és írásban beszámolni, helyzetek és jellemek, érzelmek és gondolatok összefüggéseinek bemutatására. Lássa be a negatív és pozitív emberi tulajdonságokat, cselekvések következményeit. Társaival együttműködve aktívan vegyen részt a dramatikus játékokban.

6. évfolyam

Követelmények

Legyen tájékozott az alapvető tömegkommunikációs helyzetekben és műfajokban, ismerje fel a tömegkommunikáció szerepét és hatásait. Tartsa tiszteletben mások véleményét. Ismerje fel nyelvi szövegekben a tanult hangtani, szó- és alaktani, mondattani jelenségeket. Használja a helyesírási segédkönyveket. Rendelkezzen megfelelő írásmóddal, írástempóval. Tudjon önállóan 7-8 mondatban beszámolni irodalmi, film és színházi élményekről szóban és írásban.

Legyen képes feltárni a költő, író ábrázolt érzelmi világát az elemzett művekben. Aktívan vegyen részt közös játékokban és az azokat elemző megbeszéléseken. Legyen képes kitölteni a mindennapi élet alapvető, egyszerűbb iratait. Az olvasott művekben megjelenített emberi problémák, kapcsolatok, élethelyzetek, erkölcsi kérdések megnevezése, bemutatása olvasónaplóban, feljegyzéssel, vázlat, jellemzés vagy elbeszélés formájában.

Matematika 1-4. évfolyam

Célok:

- a környező világ mennyiségi és térbeli viszonyainak felfedezése tapasztalati úton
- differenciált fejlesztéssel megalapozni a matematikai gondolkodást
- kialakítani az alapvető matematikai képességeket

Feladatok:

- tárja sokoldalúan a tanulók elé, fedeztesse fel a matematika szerepét a mindennapi életben
- járuljon hozzá a valóság megismeréséhez

- alakítsa ki a készségszintű műveletvezetést
- fejlessze – változatos matematikai tevékenykedtetés során – a megismerés képességét, az idő és térszemléletet
- szoktasson a tevékenységek megtervezésére, megszervezésére, ellenőrzésére, értékelésére, neveljen önkontrollra
- alakítsa a tanulók szemléletét gyakorlati példákkal a valóság és a matematikai modellek kapcsolatáról
- fejlessze a tevékenységekhez kötött probléma-felismerést, megoldást

1. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- Tárgyak, személyek tulajdonságainak megfigyelése, megnevezése. Csoportok alkotása, azonos tulajdonságok alapján.
- A térbeli helyzeteket, nagyság viszonyok felismerése.
- Tetszetősen, szabályosan írjon számjegyeket 10-es számkör számairól.
- 10-es számkörben helyes és pontos műveletvégzés, eszköz használat munkája megkönnyítése céljából.
- Tanítói segítséggel az egyszerű feladatok tartalmának megértése. Feladat kifejezése rajzzal, számmal.
- A környezetének egyszerű alakzatainak megfigyelése, megnevezése, felismerése.

Továbbfejlesztés alapjai

- Legyen képes tárgyak, személyek tulajdonságainak megnevezésére, ezek megadott szempont szerinti csoportosítására, egymás közötti kapcsolataik felismerésére.
- Legyenek elemi tapasztalatai a térbeli helyzetekről, nagyságbeli viszonyokról.
- Tudja 10-es számkörben a számjegyeket írni, olvasni.
- Legyen biztos számfogalma 10-es számkörben.
- Legyen jártas az összeadás, kivonás elvégzésében eszközhasználattal.
- Értse az egyszerű szóbeli feladatok tartalmát.

2. évfolyam:

Fejlesztési feladatok

- Ciklikusan változó sorok, felismerésének, folytatásának képessége.
- Szekvenciák – legalább 3 elemű – felismerése.
- Tulajdonságok alapján csoportosítások végzése, illetve kész csoportok elnevezése tulajdonságok alapján.

- Tudja 20-as számkörben a számjegyeket írni, olvasni.
- Legyen biztos számfogalma 20-as számkörben.
- Legyen jártas az összeadás, kivonás elvégzésében – 10-es körben – eszközhasználat nélkül.
- Egyszerű szöveges feladatok megoldásának művelettel való megjelenítésére legyen képes.

Továbbfejlesztés alapjai

- Tudjon ciklikus sorokat folytatni.
- Legyen képes legalább háromelemű szekvenciát létrehozni.
- Tudjon megismert tulajdonságok alapján csoportosítani, kész csoportot egy tulajdonsággal elnevezni.
- Legyen biztos számfogalma 20-as körben.10-es számkörben eszközhasználat nélkül tudjon összeadni, kivonni.
- Tudja az egyszerű szöveges feladatokat művelettel megjeleníteni.

3. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- Alaphalmazokon adott tulajdonságú részhalmazok előállítását végezni.
- Egyszerű állítások, s azok tagadásának megfogalmazása.
- 100-as számkörben a számfogalom kialakítása.
- 100-as számkörben, készségszintű összeadások és kivonások végzése, tízes átlépés nélkül.
- Jártasság kialakítása a tízes átlépéssel végzendő összeadásban és kivonásban.
- A szorzás, részekre osztás és bennfoglalás tartalmának megismerése, megértése.
- Egyszerű szöveges feladatok megoldási menetének megismertetése
- Egyszerű relációk értelmezése, az értelmezés szóbeli megfogalmazásának elsajátítása.
- Jártasság kialakítása a számok nagyságának összehasonlításában.
- Állandó különbségű, növekvő és csökkenő sorozatok megfigyelése, folytatása.
- Szabályok felismerése és megfogalmazása.
- Egyszerű síkidom (négyzet, téglalap) felismerése, jellemzése.
- Szabvány mértékegységek ismerete, alkalmazása, megnevezése.

Továbbfejlesztés alapjai

- Tudjon alaphalmazokkal adott tulajdonságú részhalmazt előállítani.
- Tudjon megfogalmazni egyszerű állításokat, s azok tagadását.
- Legyen biztos számfogalma 100-as körben, tízes átlépés nélkül végezzen műveletet

100-as körben.

- Legyen jártas a tízes átlépéses összeadás, kivonásban.
- Értse a szorzás, bennfoglalás, részekre osztás tartalmát.
- Tudjon önállóan megoldani egyszerű szöveges feladatokat.
- Legyen jártas egyszerű relációk értelmezésében, kifejezésében, megfogalmazásában.
- Jártasság a számok nagyságának összehasonlításában.
- Tudjon állandó különbségű számsorozatokat folytatni minden irányban.
- Ismerje fel a szabályokat, s tudja azokat megfogalmazni.
- Legyen jártas a négyzet és a téglalap kerületének tapasztalati számításában.
- Ismerje a tanult szabvány mértékegységeket.

4. évfolyam

Fejlesztési feladatok:

- Halmazelméleti kapcsolatokat ismerjen fel.
- Egyszerű állítások, s azok tagadásának megfogalmazása.
- 100-as számkörben a számfogalom kialakítása.
- 100-as számkörben, készségszintű összeadások és kivonások végzése, tízes átlépéssel.
- Jártasság kialakítása a tízes átlépéssel végzendő összeadásban és kivonásban.
- A szorzás, részekre osztás és bennfoglalás tartalmának megismerése, megértése.
- Szorzó és osztó táblák ismerete.
- Egyszerű szöveges feladatok megoldási menetének végzése.
- Egyszerű jártasságok értelmezése, az értelmezés szóbeli megfogalmazásának elsajátítása.
- Jártasság kialakítása a számok nagyságának összehasonlításában, 1000-es számkörben.
- Állandó különbségű, növekvő és csökkenő sorozatok megfigyelése, folytatása.
- Szabályok felismerése és megfogalmazása.
- Egyszerű síkidom (négyzet, téglalap) felismerése, jellemzése.
- Szabvány mértékegységek ismerete, alkalmazása, megnevezése, váltása.

Továbbfejlesztés alapjai

- Tudjon alaphalmazokkal adott tulajdonságú részhalmazt előállítani.
- Tudjon megfogalmazni egyszerű állításokat, s azok tagadását.
- Legyen biztos számfogalma 1000-es körben, tízes átlépés nélkül végezzen műveletet 100-as körben.

- Legyen jártas a tízes átlépéses összeadás, kivonásban.
- Értse a szorzás, bennfoglalás, részekre osztás tartalmát, szorzó és bennfoglaló táblákat.
- Tudjon önállóan megoldani egyszerű szöveges feladatokat.
- Legyen jártas egyszerű relációk értelmezésében, kifejezésében, megfogalmazásában.
- Jártasság a számok nagyságának összehasonlításában, 1000-es számkörben.
- Tudjon állandó különbségű számsorozatokat folytatni minden irányban.
- Ismerje fel a szabályokat, s tudja azokat megfogalmazni.
- Legyen jártas a négyzet és a téglalap kerületének tapasztalati számításában.
- Ismerje a tanult szabvány mértékegységeket azok átváltásait.

A továbbhaladás

feltételei Matematika

5. évfolyam

- Tudjanak önállóan írni, olvasni természetes számokat az ezres számkörben.
- Tudják a 10-zel, 100-zal, szorzást elvégezni, s azt műveletsorban, szöveges feladatban alkalmazni.
- Legyenek tisztában a negatív egész számokkal, tudják képezni egész számok ellentétjét
- Tudjanak egészeket összeadni, kivonni, természetes számmal szorozni – segítséggel, egyszerűbb esetekben.
- Tudják az egészek nagysági viszonyait meghatározni, tudjanak egészeket nagyság szerint sorrendezni.
- Legyenek tisztában a törtekkel.
- Tudjanak egyenlő nevezőjű törteket összehasonlítani, összevonni.
- Tudjanak (legfeljebb kétjegyű nevezőjű) pozitív törteket természetes számmal szorozni.
- Tudják a tizedes törtek olvasását.
- Ismerjék a helyes műveleti sorrendet, tudják a zárójeleket helyesen alkalmazni a műveletsorban.
- Legyenek képesek egyszerű szöveges feladatokat értelmezni, a megoldási tervüket felírni, megoldani.
- Helyesen használják a $<, >, \leq, \geq, =$ jeleket.
- Ismerjék a Descartes féle derékszögű koordináta-rendszert, tudjanak benne pontokat ábrázolni, tudják pontok koordinátáit leolvasni.
- Tudják egyszerű számtani sorozatok elemeit pótolni a szabály ismeretében.
- Ismerjék a hosszúság, a tömeg, az idő, az űrtartalom mérését szabvány mértékegységekkel, tudjanak mennyiségeket összehasonlítani.

- Tudjanak adott szakaszt másolni, adott távolságot félegyenesre felmérni.
- Tudják a téglalap (négyzet) kerületét és területét kiszámítani konkrét esetekben.
- Tudjanak kört rajzolni körzővel.
- Ismerjék fel az egyenesek párhuzamosságát, merőlegességét.

Matematika 6. évfolyam

- Legyen biztos számfogalma 10000-s számkörben.
- Tudjanak összeadást, kivonást elvégezni az egészek, a törtek és a tizedes törtek körében.
- Tudjanak törtet egésszel szorozni, osztani, illetve tizedes törtet egésszel, szorozni, osztani. (A pozitív racionális számok esetében.)
- Ismerjék a műveleti tulajdonságokat és a helyes műveleti sorrendet.
- Tudjanak egészeket és tizedes törteket 10-zel, 100-zal, 1000-rel szorozni, osztani.
- Ismerjék, és egyszerű feladatokban tudják alkalmazni a 2-vel, 5-tel, 10-zel, 100-zal való oszthatósági szabályokat.
- Tudjanak értelmezni, megoldani legfeljebb két művelettel leírható szöveges feladatot.
- Tudjanak pontokat ábrázolni koordináta-rendszerben, adott pontok koordinátáit leolvasni.
- Ismerjék fel mennyiségek között az egyenes arányosságot.
- Tudjanak egyenes arányossági következtetéseket végrehajtani. (Következtetés egyről többre, többről egyre.)
- Adott szabályok alapján tudják egyszerűbb sorozatok elemeit pótolni.
- Helyesen használják a pont, az egyenes, a sík és a tér alapfogalmakat.
- Ismerjék és helyesen használják a síkidomokkal és a testekkel kapcsolatos fogalmakat. (Csúcs, lap, él, oldal, kör, körív stb.)
- Tudjanak szöget mérni, másolni. Ismerjék a szögfajtákat.
- Tudjanak párhuzamos és merőleges egyeneseket rajzolni.
- Tudják szakasz felezőmerőlegesét megszerkeszteni.
- Tudjanak háromszöget, téglalapot, négyzetet szerkeszteni az oldalak ismeretében.
- Tudják a négyzet, téglalap kerületét, területét.
- Tudják és helyesen használják a tanult mértékegységeket, tudják azok átváltását.
- Konkrét feladatok kapcsán ismerjék fel a biztos és a lehetetlen eseményeket.

Matematika 7. évfolyam

- Biztos műveletvégzés a racionális számok körében 100000-es számkörben.
- A mértékegységek helyes használata, a mértékváltás végrehajtása.
- Arányos következtetésekkel, százalékszámítással kapcsolatos egyszerű szöveges

feladatok megoldása – következtetésekkel.

- A hatvány fogalmának értelmezése.
- Számok osztójának, többszörösének meghatározása.
- Lineáris függvény ábrázolása értéktáblázattal, értékek leolvasása grafikonról.
- Kocka, téglatest, háromszög, kör tulajdonságai.
- Ismerje a terület mértékegységeit.
- Tudjon síkidomot tükrözni.
- Háromszögszerkesztés alapesetekben.
- A háromszög belső szögeinek összege.

Matematika 8. évfolyam

- Tudják a racionális számok halmazán a négy alapműveletet elvégezni milliós számkörben jártasság szinten.
- Ismerjék a műveletek helyes sorrendjét.
- Ismerjék a hatvány fogalmát.
- Tudjanak egyenes és fordított arányossági, illetve százalékszámítási feladatokat (szövegest is) következtetéssel megoldani.
- Készség szintjén tudják a tanult mértékegységeket, s tudják azokat átváltani, a tanult ismereteket szöveges feladatokban alkalmazni.
- Tudjanak egyszerű szöveges feladatot megoldani következtetéssel.
- Tudjanak grafikonról értékpárokat leolvasni, adatokat ábrázolni.
- Tudják néhány elemével adott számtani és mértani sorozat elemeinek felsorolását folytatni.
- Tudják a háromszögeket, a négyszögeket csoportosítani tulajdonságaik szerint.
- Ismerje fel a trapézt, a paralelogrammát, a rombuszt, a deltoidot, a téglalapot, a négyzetet.
- Tudjanak háromszöget, téglalapot, négyzetet szerkeszteni.
- Tudják a tanult háromszögek, négyszögek kerületét, területét meghatározni.
- Tudja a kocka és a téglatest felszínét és térfogatát kiszámítani.
- Ismerjék az egybevágóság fogalmát.
- Tudják a tengelyes és a középpontos tükrözés tulajdonságait felsorolni.
- Ismerjék az eltolás fogalmát.
- Ismerjék fel ábrák kicsinyített és nagyított képeit.
- Tudjanak valószínűségi kísérleteket végrehajtani.
- Tudjanak adathalmazhoz grafikont készíteni, grafikont elemezni.

DIÁKÖNKORMÁNYZAT (DÖK) MŰKÖDÉSI SZABÁLYZAT

KISPESTI GÁBOR ÁRON ÁLTALÁNOS ISKOLA

I. BEVEZETŐ RENDELKEZÉSEK

A Kispesti Gábor Áron Általános Iskola Diákönkormányzata (a továbbiakban: DÖK) az intézmény tanulóinak önszerveződő közössége, amely a tanulók érdekeinek képviseletére, jogaik érvényesítésére és közösségi életük szervezésére jön létre.

A DÖK működése hozzájárul a tanulók demokratikus szemléletének kialakításához, a közéleti szerepvállalás iránti nyitottság fejlesztéséhez, valamint a képviseleti demokrácia alapelveinek gyakorlati elsajátításához.

A jelen szabályzat célja a DÖK működésének kereteit, jogait és kötelezettségeit, valamint szervezeti felépítését rögzíteni.

II. A DÖK CÉLJA ÉS FELADATAI

A DÖK célja:

- a tanulók érdekeinek képviselete az iskola életét érintő kérdésekben,
- a diákok véleményének összegyűjtése és közvetítése az iskola vezetése felé,
- a közösségi élet szervezése és fejlesztése,
- a tanulók aktív részvételének ösztönzése az iskola mindennapjaiban.

A DÖK feladatai különösen:

1. Véleményezési jog gyakorlása minden olyan kérdésben, amely a tanulókat érinti.
2. Javaslattétel az iskola működésével, programjaival és szabályzataival kapcsolatban.
3. A tanulók közösségi programjainak megszervezése.
4. A diákok tájékoztatása az őket érintő ügyekről.
5. Kapcsolattartás az iskola vezetésével, pedagógusaival és a szülői közösséggel.

III. A DÖK JOGAI

A DÖK-et az alábbi jogok illetik meg:

1. **Véleményezési jog:** A DÖK véleményt nyilváníthat minden, a tanulókat érintő kérdésben, különösen:
    - házirend módosítása,

    - iskolai programok szervezése,
    - tanulói jogokat és kötelezettségeket érintő ügyek.
2. **Egyetértési jog bizonyos kérdésekben:** A DÖK egyetértése szükséges a tanulókat közvetlenül érintő egyes döntések meghozatalakor, a hatályos jogszabályoknak megfelelően.
3. **Programszervezési jog:** A DÖK jogosult az alábbi programok megszervezésére:
    - farsang,
    - suli-buli,
    - egyéb iskolai diákprogramok.
4. **Tanítás nélküli munkanap programjának meghatározása:** A tanulók számára biztosított egy tanítás nélküli munkanap programjáról a DÖK dönt.
5. **Javaslattételi jog jutalmazásra:** A DÖK javaslatot tehet tanulók jutalmazására kiemelkedő teljesítmény vagy közösségi munka esetén.
6. **Megjelenési jog:** A DÖK jogosult az iskola kommunikációs felületein megjelenni, különösen:
    - iskolaújságban,
    - iskola évkönyvében,
    - honlapon,
    - közösségi médiában.

IV. A DÖK SZERVEZETI FELÉPÍTÉSE

A DÖK felépítése:

1. **Osztályképviselők:** Minden osztály legalább egy képviselőt delegál a DÖK-be.
2. **DÖK vezetőség:** A képviselők maguk közül választják meg a DÖK vezetőségét, amelynek tagjai:
    - elnök,
    - alelnök,
    - titkár,
    - egyéb tisztségviselők szükség szerint.
3. **DÖK segítő pedagógus:** A DÖK munkáját egy, az iskola által kijelölt pedagógus segíti.

V. A DÖK MŰKÖDÉSE

1. A DÖK rendszeresen, de legalább havonta ülésezik.
2. Az üléseket a DÖK elnöke hívja össze.

3. Az ülések nyilvánosak a tanulók számára.
4. A határozatképességhez a képviselők több mint felének jelenléte szükséges.
5. A döntések egyszerű többséggel születnek.

A DÖK működése során biztosítani kell:

- az átláthatóságot,
- a demokratikus döntéshozatalt,
- a tanulók széles körű bevonását.

VI. VÁLASZTÁSOK RENDJE

1. Az osztályképviselőket az osztályközösségek választják meg.
2. A választás demokratikus módon, nyílt vagy titkos szavazással történik.
3. A DÖK vezetőségét a képviselők választják meg.
4. A megbízatás időtartama egy tanév.

VII. KAPCSOLATTARTÁS

A DÖK kapcsolatot tart:

- az iskola igazgatóságával,
- a nevelőtestülettel,
- a szülői szervezettel,
- szükség esetén más intézmények diákönkormányzataival.

VIII. A DÖK MŰKÖDÉSÉNEK ELVI ALAPJAI

A DÖK működése túlmutat az iskola mindennapi életének szervezésén: a közösségi részvétel és a demokratikus működés gyakorlati terepe.

A DÖK tevékenysége során:

- a tanulók megtapasztalják a képviseleti demokrácia működését,
- fejlődik vitakultúrájuk és együttműködési készségük,
- erősödik felelősségérzetük a közösség iránt.

A DÖK működése így a társadalmi edukáció fontos eszköze.

IX. ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

1. Jelen szabályzat a DÖK elfogadásával lép hatályba.

2. A szabályzat módosítását a DÖK kezdeményezheti.
3. A szabályzatot a tanulók közössége elé kell terjeszteni és szavazásra bocsátani.

Elfogadás dátuma: _____

DÖK elnök aláírása: _____

Igazgató aláírása: _____

MELLÉKLET

Vizsgaszabályzat

Kispest Gábor Áron Általános Iskola

(A 2023. évben kelt *PP-vel megegyező)*

A vizsgaszabályzat hatálya:

Jelen vizsgaszabályzat az intézmény által szervezett tanulmányok alatti vizsgákra, azaz:

– osztályozó vizsgákra

– javítóvizsgákra

– különbözeti vizsgákra

– pótlóvizsgákra vonatkozik.

Hatálya kiterjed az intézmény valamennyi tanulójára:

– aki osztályozó vizsgára jelentkezik

– akit a nevelőtestület határozatával osztályozó vizsgára utasít

– akit a nevelőtestület határozatával javító vizsgára utasít

– akit az intézményvezető pótlóvizsgára utasít

– Kiterjed továbbá más intézmények olyan tanulóira, akik átvételüket kérik az intézménybe, és ennek feltételeként az intézmény intézményvezetője különbözeti vizsga letételét írja elő.

– Kiterjed továbbá az intézmény nevelőtestületének tagjaira.

a) Osztályozó vizsgát kell tennie a tanulónak a félévi és tanév végi osztályzat megállapításához, ha:

– felmentést kapott a tanórák látogatása alól,

– engedélyezték, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben, vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget,

– egy tanévben igazolt és igazolatlan mulasztása meghaladja a 250 órát és érdemjeggyel nem osztályozható, a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet

A tanítási év lezárását szolgáló osztályozó vizsgát az adott tanítási évben kell megszervezni.

b) Pótló vizsgát tehet, aki a vizsgáról neki fel nem róható okból késik, vagy távol marad, illetve a megkezdett vizsgáról engedéllyel távozik.

(Fel nem róható ok lehet az, amelynek bekövetkezése nem vezethető vissza a vizsgázó szándékos magatartására.)

c) Javító vizsgát tehet az, aki:

– a tanév végén – legfeljebb három tantárgyból – elégtelen osztályzatot kapott,

– aki az osztályozó vizsgáról neki felróható okból késik, távol marad, eltávozik.

Kispesti Gábor Áron Általános Iskola Pedagógiai Programja

A javító vizsgák az intézményvezető által meghatározott időpontban: augusztus 15. és 31. között lehetnek.

A vizsgákra tanévenként: az I. félév végén és a tanév végén kell egy időpontot kijelölni.

A vizsga szabályai

A vizsga reggel 8 óra és délután 17 óra között tartható.

A vizsgákról jegyzőkönyv készül.

A vizsgabizottság tagjait és elnökét az intézményvezető bízza meg. A vizsgabizottság három főből áll, ebből két főnek rendelkeznie kell az adott tantárgy tanítására való képesítéssel.

A vizsgabizottság elnöke felel a vizsga szakszerű és jogszerű megtartásáért. A bizottság munkáját és a vizsgát az intézményvezető készíti elő, felel a vizsga jogszerű előkészítéséért és a lebonyolítás feltételeinek megteremtéséért.

a) Írásbeli vizsgán a vizsgáztató pedagógus:

– ülésrendet köteles készíteni a zavartalan feladatmegoldások érdekében,

– kezdetekor megállapítja a jelenlévők személyazonosságát, ismerteti a vizsga-tételeket, és a vizsga szabályait,

– kiosztja a bélyegzővel ellátott feladatlapokat (kizárólag ilyenen lehet dolgozni) A rajzokat ceruzával, az egyéb írásbeli munkákat tollal kell elkészíteni. A feladatlapra a vizsgázó ráírja a nevét, a tantárgy nevét és a vizsganap dátumát.

– íróeszközökről a vizsgázó, segédeszközökről az iskola gondoskodik.

b) Az írásbeli vizsgákkal kapcsolatos szabályok

– Egy vizsganapon legfeljebb 3 írásbeli vizsgát tehet egy vizsgázó.

– A vizsgák között legalább 15 perc és legfeljebb 30 perc pihenőidő lehet.

– Az írásbeli vizsga ideje tantárgyanként 60 perc.

– Sajátos nevelési igényű tanuló esetén: a vizsga idő 30 perccel növelhető, segédeszközt használhat, kérésére szóbeli helyett írásbeli vizsgát és írásbeli helyett szóbeli vizsgát tehet. Ebben az esetben, ha a vizsga eredetileg írásbeli és szóbeli részből áll, a vizsgázónak két tételt kell húznia, az időt tételenként kell számítani. A második tétel kihúzása előtt legfeljebb tíz perc pihenőidőt kell adni, amely alatt a vizsgázó a vizsgahelységet elhagyhatja. Ha a vizsgázó a szóbeli vizsgát írásban teszi le, a vizsgatétel kihúzása után külön helyiségben, tanár felügyelete mellett készíti el

dolgozatát, erre 30 perc áll rendelkezésére, a dolgozatot a vizsgázó vagy a vizsgáztató tanár felolvassa.

– Az írásbeli vizsga feladatlapjait a vizsgáztató pedagógus piros tintával kijavítja, a hibákat megjelöli és értékeli.

c) Szabálytalanság esetén:

Ha a vizsgáztató pedagógus szabálytalanságot észlel, elveszi a vizsgázó feladatlapját, ráírja a szabálytalanság tényét, az elvétel időpontját, aláírja és visszaadja a lapot.

A vizsga folytatódhat tovább.

A vizsgáztató a szabálytalanságról jegyzőkönyvet készít, jelenti az intézményvezetőnek, aki haladéktalanul kivizsgálja a szabálytalanságot. Az intézményvezető jegyzőkönyvbe foglalja megállapításait.

A jegyzőkönyv tartalmazza: a vizsgáztató nyilatkozatát, az esemény leírását, minden információt, ami lehetővé teszi az ügy kivizsgálását. A jegyzőkönyvet aláírja a vizsgáztató pedagógus, az intézményvezető és a vizsgázó.

Az intézményvezető az írásbeli vizsgán készült jegyzőkönyveket és a feladatlapokat átveszi a vizsgáztatóktól. A jegyzőkönyveket aláírásával, az időpont feltüntetésével lezárja, és a vizsgairatokhoz mellékeli.

Ha a feladatlapok javítása során a pedagógus arra a feltételezésre jut, hogy a vizsgázó meg nem engedett segédeszközöket használt, megállapításait ráírja a feladatlapra és értesíti az iskola intézményvezetőjét.

Ha a vizsgázó a vizsga során szabálytalanságot követett el, az intézményvezető és két másik (a vizsgabizottságban részt nem vevő) pedagógussal három tagú bizottságot létrehozva a cselekményt mérlegelve:

– az adott tantárgyból a vizsgázót javító vizsgára utasítja,

– a kérdéses feladat megoldását érvénytelennek nyilvánítja és így értékeli a vizsgázó teljesítményét.

A szabálytalansággal kapcsolatos döntést és annak indokait határozatba kell foglalni.

d) Szóbeli vizsga szabályai

– egy vizsgázó egy napon legfeljebb 3 szóbeli vizsgát tehet. A vizsgateremben egyidejűleg legfeljebb hat vizsgázó tartózkodhat.

– a vizsgázónak 10 perccel a vizsga megkezdése előtt meg kell jelennie a vizsga helyszínén.

– a vizsgázó tantárgyanként húz tételt, segédeszközökről a vizsgáztató gondoskodik,

– szóbeli feleletet megelőzően 30 perc felkészülési időt kell a vizsgázó számára biztosítani, ez idő alatt jegyzetet készíthet,

– a feleltetés időtartama nem lehet több 15 percnél,

– a vizsgázó önállóan felel, de súlyos hiba estén segítséget kaphat, a vizsgabizottság kérdéseket tehet föl (félbe szakítható a vizsga súlyos hiba esetén),

– ha a vizsgázó a tétel anyagában teljes tájékozatlanságot mutat, póttételt húzhat.

– a vizsgázó két szóbeli vizsga között legalább 15 perc pihenőt kap, amely alatt elhagyhatja a vizsgahelységet.

e) A vizsga értékelése

– A szóbeli felelet befejezésekor a vizsgabizottság elnöke rávezeti a javasolt érdemjegyet a jegyzőkönyvre.

– Sajátos nevelési igényű tanuló esetén: a 30 perc gondolkodási időt 15 perccel meg kell növelni, kérésére a szóbeli vizsgát írásban teheti le és az írásbelit szóban, amennyiben ezt kéri.

– Ha a szóbeli vizsgán a vizsgázó szabálytalanságot követ el, a vizsgabizottság elnöke figyelmezteti a vizsgázót, hogy a vizsgát befejezheti, de ha a szabálytalanságot a vizsgabizottság megállapítja az elért eredményt megsemmisítheti. A figyelmeztetést a jegyzőkönyvben fel kell tüntetni.

– A szóbeli vizsgán elkövetett szabálytalanságok esetén az intézményvezető az írásbeli vizsga erre vonatkozó rendelkezéseit alkalmazza.

2.8.3 Az értékelés rendje

A vizsgázónak minden tantárgyból teljesítenie kell a tantervi minimum követelményeket (a továbbhaladás feltételeit). Ha egy tantárgyból írásbeli és szóbeli vizsga is van, az egyik lehet elégtelen.

2.8.4 A vizsgák követelményei

1. Magyar nyelv és irodalom írásbeli + szóbeli
2. Történelem szóbeli
3. Angol szóbeli
4. Matematika írásbeli + szóbeli
5. Fizika szóbeli
6. Biológia szóbeli

7. Kémia szóbeli

8. Földrajz/Környezetismeret/Természettudomány szóbeli

9. Testnevelés gyakorlati

10. Ének-zene gyakorlati

11. Digitális kultúra gyakorlati

12. Vizuális kultúra gyakorlati és/vagy szóbeli

13. Technika és tervezés gyakorlati

14. Etika/Hit- és erkölcstan szóbeli és/vagy írásbeli

15. Állampolgári ismeretek szóbeli

16. Dráma és színház szóbeli

17.Hon- és népismeret szóbeli

5. MELLÉKLET

A szöveges értékelés, és az érdemjegyek értelmezése

Kispest Gábor Áron Általános Iskola

(A 2023. évben kelt *PP-vel megegyező)*

Jeles (5) aki:
– a tantervi követelményeknek kifogástalanul eleget tesz
– a tananyagot ismeri, érti, tudja alkalmazni
– a tantárgy szaknyelvét használja, szabatosan fogalmaz
Jó (4) aki:
– a tantervi követelményeknek megbízhatóan, kevés, jelentéktelen hibával tesz eleget
Közepes (3) aki:
– a tantervi követelményeknek pontatlanul tesz eleget
– gyakran szorul a számonkérés során tanári segítségre
Elégséges (2) aki
– a tantervi követelményekből a tovább haladáshoz csak a szükséges minimális ismeretekkel, jártassággal rendelkezik
– fogalmakat önállóan nem alkot, önálló feladatvégzésre nem képes
Elégtelen (1) aki:
– a tantervi minimumot sem tudja teljesíteni
– ennek eleget tenni a tanári útmutatás segítségével sem képes

A szöveges értékelés értelmezése:
– Az értékelés a gyerekért, s elsősorban a gyereknek szóljon
– Alakítsa a helyes önértékelést, segítse a reális önismeretet
– Nyitott legyen, amely nem ítéletet alkot, hanem tükröt tart
– A gyerek lehessen aktív részese a saját fejlődésének
– A szülő és pedagógus gondolkodhasson közösen a gyermek fejlődéséről
Nézetrendszerének alapelvei
– Fejlesztőközpontúság jellemezze
– Vegye figyelembe az életkori sajátosságokat
– Jellemezze a rendszeres és folyamatos visszajelzés
– Személyre szóló és ösztönző jellegű legyen
– Legyen közérthető mind a tanuló, mind a szülő számára

Felső tagozat – alap óraszám

6. MELLÉKLET

Forrás: Oktatás.hu
https://www.oktatas.hu/pub_bin/dload/kozoktatas/kerettanterv/Fenntarthatosag_kerettanterv_5_8.docx

FENNTARTHATÓSÁG

az 5./6. vagy a 7./8. évfolyamok számára

A kerettanterv az 5–8. évfolyamon választható tantárgy célját, tartalmait, kapcsolódásait rögzíti, meghatározza a tanulási eredményeket, amelyek a fenntartható fejlődésre való felkészülést segítik. A kerettanterv az iskola választása szerint az 5. vagy a 6. évfolyamon vagy a 7. vagy a 8. évfolyamon tanulók oktatásához ad tartalmi keretet.

A fenntarthatóság tanításának célja

- felhívni a figyelmet az egyéni felelősségre és az egyéni lehetőségekre,
- felruházni a tanulót a mindennapokban, a közvetlen környezetünkben és a gyakorlatban is alkalmazható ismeretekkel.

A fenntarthatóság elérés a szokások kialakítása, a gondolkodási stratégiák fejlesztése, valamint az alapvető természeti-, gazdasági- és társadalomtudományi ismeretek elsajátítása révén sikerülhet.

A fenntarthatóság értékorientáltságát támogatja az értékek, szokások belsővé tétele, amely folyamat megvalósulása csakis rendszerszinten lehetséges.

A fenntarthatóság tantárgy a változásokat, a válságokat előidéző gazdasági és társadalmi folyamatokat, a közvetlen és tágabb környezetük értékeinek, sokszínűségének, és a környezettel kapcsolatos állampolgári kötelességeket és jogokat ismereti meg a tanulóval.

Összefoglalva: az 5–8. évfolyamon választható tantárgy célja, hogy hozzájáruljon a fenntarthatósági ismeretek bővítéséhez és elmélyítéséhez, a pozitív viszonyulás kialakításához a környezethez, valamint a fenntarthatósággal kapcsolatos cselekedni akarás és tudás megerősítéséhez. Ennek részeként cél a fenntartható fejlődés, az egyéni és a közösségi felelősség összefüggéseinek feltárása. Segíteni kell annak megértetésében a tanulót, hogy a problémameghatározás- és megoldás mindennapi feladatait a tanuló – saját lehetőségeihez és életkorához mérten – érezze sajátjának, és ez a szemlélet épüljön be viselkedésébe, gondolkodásába. Kövesse a fenntarthatóság értékrendjét, és úgy szervezze saját életét, hogy hozzájáruljon egyénileg és közösségben is a fenntartható fejlődési célok eléréséhez.

A fenntarthatóság tantárgy a következő módon fejleszti a Nemzeti alaptantervben megfogalmazott kulcskompetenciákat:

A *Nemzeti alaptanterv* egyik kiemelt fejlesztési területe maga a fenntarthatóság. Az alaptanterv megfogalmazásában a felnövekvő nemzedéknek meg kell tanulnia, hogy az erőforrásokat tudatosan, takarékosan és felelősségteljesen, megújulási képességükre tekintettel használja.

A tananyag-feldolgozás alapja a tanuló előzetes tapasztalatainak, mindennapi ismereteinek, valamint a tanult kapcsolódó tantárgyi tartalmaknak az előhívása.

A tanulás kompetenciái: A fenntartható fejlődés maga is folyamatos tanulás – a természet, a gazdaság, a társadalom, az egyén és a helyi közösség működésének, a kapcsolatok és folyamatok összefüggéseinek – tanulmányozása, mely az általános iskolában elsősorban a mindennapi tapasztalatokra épül, a tudáskonstruálás induktív, heurisztikus módszereinek segítségével vezetjük rá a gyerekeket a megfigyelés, a kérdésfeltevés, a kutatói érdeklődés, a felelős cselekvés kialakítására.

A kommunikációs kompetenciák: Az életkornak megfelelően elvárt problémafelismerés, -értelmezés és megoldáskeresés – jellemzően csoportos munkaformákban –, valamint az érvelés, a véleményalkotás módszerének alkalmazása mind a szóbeli, mind az írásbeli kifejezőképességet fejleszti. A tanulót arra készteti, hogy megtanulja véleményét összefoglalni, érvekkel alátámasztani, mások érveit mérlegelni, megvitatni, közösen megoldásokat keresni.

A digitális kompetenciák: Az információk megkeresése, értelmezése, megbízhatóságának ellenőrzése hozzájárul a digitális kompetenciák fejlődéséhez és motiváló hatású. A fenntartható fejlődéssel kapcsolatos tudás elsajátítása adatgyűjtést, kutatómunkát igényel. A digitális kompetenciának kulcsszerepe van a természeti folyamatok megértésében (pl. éghajlati modellek), a környezeti problémák és értékek feltárásában, valamint az emberek közötti kommunikációban, amelyek kulcsterületei a fenntartható fejlődésnek is.

A matematikai, gondolkodási kompetenciák: A rendszerben való gondolkodás, az összefüggés-keresés, az analógiás, asszociatív, elemző gondolkodás olyan témák vizsgálatakor fejlődik, mint például az éghajlatváltozás, az egészséges táplálkozás, vagy az ökológiai lábnyom vizsgálata. A legtöbb problémakör számos diszciplína határterületén helyezkedik el, vagy azokon átível. Összefüggéseik felismerése, megértése a logikus matematikai megközelítést, az adatgyűjtést, az elemzést és a rangsorolás képességét igényli.

A személyes és társas kapcsolati kompetenciák: A tananyag-feldolgozás kívánatos módja a kis csoportos kooperatív technikák alkalmazása. Az együttműködés, a tudásmegosztás része a Nemzeti alaptanterv által definiált személyes és társas kapcsolati kompetenciáknak. Az együttműködésen alapuló tanulási formák fejlesztik a másoktól tanulást, a másikra való odafigyelés, a decentrálás, a nézőpontváltás képességét, az életkori sajátosságoknak megfelelő szinten való részvételt a fenntarthatósági problémák tanulmányozásában és a konfliktusok konszenzusos megoldására való törekvést.

A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái: A kerettanterv témakörei elsősorban a lakóhely természeti és az épített környezetének

megismerésére térnek ki. A tapasztalatok, a lakóhelyhez, szülőföldhöz való kötődés, módot ad az élmények írásban, digitálisan, fotón-videón vagy egyéb módon való rögzítésére, az élmények megfogalmazására. A kreativitás nélkülözhetetlen a fenntarthatósági problémák megoldásában, ugyanakkor a környezeti problémák maguk is az emberi kreativitás termékei, ezért is kulcsfontosságú a metakogníció, az önreflexió, amivel minden kreatív megoldást meg kell vizsgálni, szem előtt tartva az elővigyázatossági alapelvet.

Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák: Az általános iskola felső tagozatán megjelennek a tanulmányok életpálya-építési, pályaorientációs vonatkozásai elsősorban munkaerőpiaci helyzetek modellálásával. A fenntarthatóságra nevelés nélkülözhetetlen eleme a stratégiai gondolkodás képességének fejlesztése: a jövőre irányuló, felelős gondolkodás, a célkitűzés, a problémafelismerés és -elemzés, a megoldástervezés és -kivitelezés, az értékelés és korrekció.

5–8. évfolyam

Az általános iskola felső tagozatán a témakör megközelítését a lehető legkonkrétabb, a tanuló által is személyesen megtapasztalható vagy átélhető problémákhoz, illetve azok megoldási lehetőségeinek bemutatásához szükséges kötni.

A tanulás módjai az 5–8. évfolyamokon a tapasztalatszerzés és -elemzés, az ok-okozati összefüggéseken alapuló gondolkodás, a kérdésfeltevés, az érvelés, az együttműködés, a közös alkotás. Fontos, hogy megteremtődjön a más vélemények megismerésének igénye, legyen képes a tanuló nézőpontváltásra, ugyanakkor tudjon érvelni saját álláspontja alátámasztása érdekében. Fontos szempont továbbá a kíváncsiság és motiváció felkeltése és ébrentartása.

A kerettantervben foglaltak átadása során segíteni kell a tanulót a kezdetben még irányított majd egyre önállóbb információgyűjtésre és -értelmezésre, továbbá azt, hogy kialakuljon a tanulóban az adatok, az adatforrások hitelessége iránti elvárás, a tények és a vélemények közötti különbség felismerésének képessége. A témák feldolgozása a gyakorlatközpontú, a saját élményekre alapozott, a tanuló aktív közreműködésére épülő ismeretbővítést, illetve képességfejlesztést biztosítja. Kiemelten fontos feladat az összefüggések felismertetése, a rendszerszemlélet fejlesztése.

A tanterv célkitűzéseinek megvalósítása olyan tanulói tevékenységeket, tanulási-tanítási módszereket igényel, mint például a helyzetgyakorlat, az esetelemzés, a modellezés, a megfigyelés, a kutatás, a projektmódszer, a kooperatív technikák.

A kerettantervi témakörök 45 perces tanórai keretben is feldolgozhatók, de javasolt tömbösített (összevont) tanórákon vagy témanapokon feldolgozni. Ez lehetőséget biztosít az egyes témákban való alaposabb elmélyülésre, időigényesebb feladatok megvalósítására is. A kerettanterv alkalmas arra is, hogy nem tantárgyhoz kötve – tanórai kereteken kívül – akár a délutáni foglalkozások keretében segítse a fenntarthatóságra nevelést. Javasolt a Technika és tervezés tantárggyal történő kapcsolódási lehetőség kihasználása, illetve a többi tantárgy kapcsolódó ismereteinek integrálása.

5. vagy 6. évfolyam

A tananyag-feldolgozásban nagy szerepet kap a történetmesélés, az elképzelhetőséget segítő módszerek alkalmazása, a tevékenykedtető, élményközpontú tanulás, a terepgyakorlat.

FEJLESZTÉSI TERÜLETEKHEZ KAPCSOLÓDÓ TANULÁSI EREDMÉNYEK (ÁLTALÁNOS KÖVETELMÉNYEK)

FENNTARTHATÓSÁGI ISMERETEK

A nevelési-oktatási szakasz végére a tanuló:

- releváns szövegekben felismeri a fenntarthatósággal kapcsolatos történéseket, folyamatokat;
- példákat mond fenntartható és nem fenntartható folyamatokra, a természetre, illetve az életvitelre vonatkozóan;
- képes a közvetlen környezetében: lakóhelyén, iskolája környékén lejátszódó természeti és társadalmi folyamatok közötti kapcsolatok megfogalmazására (pl. villámárvíz kialakulásának hatása);
- példákat mond a közösségek (család, iskola) tevékenységének saját környezetére gyakorolt hatásaira, értékeli ezek következményeit (pl. rovarszálló elhelyezése a kertben);
- példákat mond a környezetében végbement változások következményeire, és a közösségek felelősségére a kedvező vagy a kedvezőtlen változásokban (pl. két falu közötti kerékpárút építése, a közösségi közlekedés fejlesztése);
- elmagyarázza mit értünk a fenntarthatóság fogalmán;
- megfogalmazza, hogy a természeti környezet (a táj, a levegő, az éghajlat és időjárás, az élővilág, a domborzat, a vizek) milyen hatással van az emberre, a társadalomra, a gazdaságra;
- példákat mond a természet emberi közösségek számára nyújtott legfontosabb szolgáltatásaira (pl.: nyersanyagok, élelmiszerek, rekreáció lehetősége);
- ismeri a természet a társadalom és a gazdaság kapcsolatrendszerét;
- ismeri a gazdaság elemeinek (termelés, fogyasztás) kapcsolatát;
- különbséget tesz a jólét és a jóllét fogalma között;
- ismeri a túlfogyasztás és az ökológiai lábnyom fogalmak jelentését;
- ismer a természetben megfigyelhető körforgásokat (pl.: víz, évszakok) és ezek hatását mindennapi életünkre;
- megfigyeléseket, kísérleteket tervez és végez a természeti körforgások működésének megismerésére (pl. a vízkörforgás modellezése);
- érti a nem megújuló és a megújuló erőforrások fogalmát;
- példákat mond természetes életközösségekre, és az életközösségeken belül kialakuló kölcsönhatásokra (pl. táplálékhálózat)
- tudja miért fontos a természetes életközösségek védelme;
- ismeri lakókörnyezete védett értékeit (természeti, kulturális és épített értékek);
- ismeri a közlekedés környezeti hatásait;

- ismeri az újrahasznosítás és az újrahasználat, valamint a körforgásos gazdaság jelentését;
- ismeri a az egészség és a környezet minőségének kapcsolatát (pl. a vízszennyezés következményei);
- ismeri a szabadidő eltöltésének hasznos, környezetbarát módjait;
- ismeri a környezetbarát, egészséges ételek fő jellemzőit;
- tudja, mitől működik közösségként egy csoport (pl. egy lakóközösség);
- ismeri a helyi termék fogalmát, érti ennek a fenntarthatósági szerepét.

ISMERETSZERZÉS ÉS FORRÁSHASZNÁLAT

A fenntarthatóság tantárgy tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- képes ismereteket szerezni fenntarthatóság témakörben szóbeli közlésből, olvasott és hallott, látott forrásokból;
- felismer fenntarthatósági információkat (kulcsszavakat) elbeszélő vagy leíró szövegekből, illetve rövidebb magyarázó szövegekből, ezekre képes kérdéseket alkotni;
- megadott szempontok alapján, internetes kereséssel információkat gyűjt a fenntarthatóság témakörében;
- képes a környezetkárosító tevékenység felismerésére, megfigyelésére és jellemzésére;
- képes egyszerű folyamatábrák, grafikonok saját szavakkal történő értelmezésére;
- adatokból egyszerű következtetéseket von le, és véleményt tud alkotni;
- állításait indokolja, a vitákban tárgyszerű, el tudja különíteni a véleményt a tényektől.

SZAKTÁRGYI KOMMUNIKÁCIÓ

A fenntarthatóság tantárgy tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- önállóan képes a fenntarthatósággal összefüggő jelenségeket bemutatni, saját véleményt megfogalmazni szóban és írásban;
- a gyűjtött adatokból, szövegekből rövid tartalmi ismertetőt tud készíteni;
- önálló kérdéseket fogalmaz meg az adott problémára;
- tud egyszerű grafikus rendezőket alkotni (táblázatok, ábrák) egy fenntarthatósági problémakörről;

RENDSZERBEN GONDOLKODÁS

A fenntarthatóság tantárgy tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- felismeri, hogy cselekedeteinknek következménye lehet a környezetünkre;
- egyszerű példák segítségével felismeri, hogy ha egy rendszer egy-egy eleme megváltozik az hatással lesz a rendszer többi elemére is (pl. mi történik, ha a méhek eltűnnek vagy nagyon lecsökken a számuk).

A tanuló az 5./6. évfolyamon a következő kulcsfogalmakat használja:

Értelmező kulcsfogalmak: rendszer, kölcsönhatás, változás, egyensúly, hatás és következmény, fenntarthatóság, alkalmazkodás, jólét–jóllét, fogyasztás–túlfogyasztás, ökológiai lábnyom.

Tartalmi kulcsfogalmak: életközösség (ökoszisztéma), sokféleség (biodiverzitás), környezetszennyezés, helyi termék, felelős állattartás.

Az 5. vagy a 6. évfolyamon a fenntarthatóság tantárgy alapóraszáma: 36 óra.

A témakörök áttekintő táblázata:

Témakör neve	Javasolt óraszám
Környezetünk és felelősségünk	4
Életünk és a természet	9
Utazunk, vásárolunk, öltözködünk	6
Hogyan maradjunk egészségesek?	5
Itt élünk	8
Mit tehetek én a környezetemért?	4
Összes óraszám:	36

TÉMAKÖR: Környezetünk és felelősségünk

JAVASOLT ÓRASZÁM: 4 óra

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

Részletes követelmények		
Altéma	**Fogalmak**	**Fejlesztési célok**
Egy – a pedagógus által választott – képzelt vagy valóságos épített környezet fenntarthatóság szempontú megismerése.	fenntarthatóság, természet, társadalom, természeti és társadalmi környezet, ökológiai lábnyom	– A közvetlen környezetben végbemenő folyamatok, események megfigyelése. – Adatok, információk gyűjtése és rendszerezése. – A közvetlen környezetben lezajlott változások, illetve azok közösségre gyakorolt hatásának felismerése, a közösségek környezetátalakító hatásának és ezek következményeinek felismerése.

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK

– Életkori sajátosságoknak megfelelő közvetlen környezeti folyamatokat bemutató információk gyűjtése és közös értelmezése (pl.: az utcai szemetelés, hulladéklerakás közterületen, építkezés, játszótér kialakítása).
– A közvetlen környezet változásainak bemutatása képek, leírások, híradások alapján.
– A család, az iskola környezetre gyakorolt hatásának bemutatása példák alapján (pl.: osztálykirándulás, karácsonyi iskolai vásár, családi bevásárlás, kertészkedés).
– Terepbejárás a közvetlen környezet állapotának feltérképezésére (ökotérképezés).

TÉMAKÖR: Életünk és a természet

JAVASOLT ÓRASZÁM: 9 óra

Felső tagozat – alap óraszám

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

Részletes követelmények		
Altéma	**Fogalmak**	**Fejlesztési célok**
Egy – a pedagógus által választott képzelt vagy valóságos természeti környezet problémáinak felismerése, értelmezése és értékelése.	vízkörforgás, időjárás, erőforrás, életközösség, természeti érték, termelés, fogyasztás, túlfogyasztás	– Kísérletek, megfigyelések elvégzése és az eredmények értékelése. – Az életközösségek nyújtotta szolgáltatások megismerése. – Az egyes erőforrások végességének felismerése. – A Kárpát-medence természetes életközösségeinek, mint rendszereknek a megismerése. – A természetes életközösségek sokszínűségének felismerése és ennek az életközösség túlélése szempontjából való értékelése.

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK

- Az iskola adottságaitól függően részvétel az iskolaudvar, iskolakert, erkély, folyosó, tantermek zöldítésének megtervezésében, kialakításában, gondozásában.
- A természetben játszódó folyamatok megadott szempontok alapján történő megfigyelése pl.: időjárási állomás kialakítása, időjárási napló készítése, vízminőség vizsgálata.
- Védett természeti értékek, életközösségek bemutatása saját készítésű fotók, rövid videók segítségével.
- Madárodú, -itató, rovarhotel készítése és kihelyezése, „működésének” megfigyelése.
- Egy, a közvetlen környezetből kiválasztott természeti életközösség emberek számára “nyújtott szolgáltatásainak” bemutatása.
- Tematikus tanulmányi séták, kirándulások a környék természeti értékeinek megismerésére.
- Magatartási kódex összeállítása a természeti értékeket tiszteletben tartó kirándulásokhoz.

TÉMAKÖR: Utazunk, vásárolunk, öltözködünk

JAVASOLT ÓRASZÁM: 6 óra

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

Részletes követelmények		
Altéma	**Fogalmak**	**Fejlesztési célok**
Utazunk, vásárolunk, öltözködünk	termékéletút, tudatos vásárlás, újrahasznosítás, újrahasználat, közlekedési alternatívák	– A saját vásárlási szokásainak elemzése. – A túlfogyasztás következményeinek felismerése.

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK

- Egy kiválasztott termék lehetséges életútjának bemutatása.

- Az elektromos közlekedési eszközök (kerékpár, roller) használatának más közlekedéshez viszonyított környezeti előnyeinek és hátrányainak bemutatása.
- Mit lehet ebből készíteni? – használt ruhák újrahasznosítása (ötletbörze).
- Mi csináljak? Elromlott! – szituációs játék egy eszköz pl. mosógép javításához kapcsolódóan.
- Kukadiéta – a hulladékcsökkentés lehetőségeinek kreatív szemléltetése.

TÉMAKÖR: Hogyan maradjunk egészségesek

JAVASOLT ÓRASZÁM: 5 óra

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

Részletes követelmények		
Altéma	**Fogalmak**	**Fejlesztési célok**
Hogyan maradjunk egészségesek?	egészség, mentális egészség, szabadidő, testmozgás, egészséges táplálkozás	– A mozgás kedvező hatásainak bemutatása. – Az egészségre veszélyes és az egészségmegőrzést támogató, valamint környezetbarát táplálkozási szokások megismerése.

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK

- Szünidei és tanévi napirend elkészítése.
- Hétvégi szabadidős program összeállítása páros munkában.
- Sportválasztó – a bemutatás kiemelt szempontja a kedvenc sporttevékenység egészségre gyakorolt hatása, a környezettel való kapcsolata.
- Vetélkedő, kvíz, memóriajáték összeállítása a környezetbarát egészséges táplálkozásról.

TÉMAKÖR: Itt élünk

JAVASOLT ÓRASZÁM: 8 óra

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

Részletes követelmények		
Altéma	**Fogalmak**	**Fejlesztési célok**
Itt élünk!	lakóközösség, település, védett helyi értékek, szelektív hulladékgyűjtés, ökoiskola, okos otthon, energiatakarékosság, víztakarékosság, helyi termék, felelős állattartás	– A helyi termék fogalmának, szerepének megismerése. – A Kárpát-medencében fellelhető értékek megőrzésének fontosságát a helyi közösségek fennmaradásának és összetartozásának szemszögéből. – Megérti a szelektív hulladékgyűjtés fontosságát, ismeri a hulladékok szelektív gyűjtését, a hulladékkeletkezés megelőzését. – Megérti a felelősségvállalás és az együttélés szabályainak fontosságát, a felelős állattartás szabályait (társállatok, háziállatok).

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK

- Piac szervezése az osztályban (iskola épületében) – a helyi termékek bemutatására – érvelés a helyi termékek választása mellett.
- Te vagy a polgármester! – mit változtatnál meg, hogy fenntarthatóbb, zöldebb legyen a lakóhelyed? Javaslatok megfogalmazása és projektterv készítése csoportmunkában.
- Energia-és víztakarékossági kisokos összeállítása csoportmunkában.
- Projektfeladat: Szobám, lakásunk, udvarunk zöldítési lehetőségei.
- Projektfeladat: Hogyan lehetne zöldebb az iskolánk? címmel.

TÉMAKÖR: Mit tehetek én a környezetemért

JAVASOLT ÓRASZÁM: 4 óra

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

Részletes követelmények		
Altéma	**Fogalmak**	**Fejlesztési célok**
Mi tehet a tanuló?	nemzeti park, jeles napok	– A lakóhely, illetve a Kárpát-medence védett természeti és kulturális értékek megismerése. – Egy kiválasztott hazai nemzeti park, védett terület értékeinek bemutatása. – A környezet védelmébe való tevékeny bekapcsolódás.

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK

- Összegző gondolattérkép készítése a fenntarthatóságot szolgáló lehetséges egyéni és közösségi lépésekről.
- Terepi munka, kirándulás során a környezeti problémák felismerése, javaslatok a probléma megoldására, az egyéni cselekvési lehetőségek megfogalmazása.
- Poszter-, fotókiállítás szervezése a közvetlen természetes és épített környezet védendő értékeiről.
- Fotókiállítás a Kárpát-medence egy kiválasztott tájának, térségének természeti és kulturális örökségének bemutatására.
- Osztálytermi beszélgetés környezet- vagy természetvédelmi szakemberrel.
- Egy kiválasztott jeles nap osztályszintű megünneplésének megtervezése és lebonyolítása.

7. vagy 8. évfolyam

A tananyag-feldolgozásban hangsúlyos a naplószerű élménybeszámolás, az elképzelhetőséget segítő módszerek alkalmazása, a tevékenykedtető, élményközpontú tanulás, a terepgyakorlat.

FEJLESZTÉSI TERÜLETEKHEZ KAPCSOLÓDÓ TANULÁSI EREDMÉNYEK (ÁLTALÁNOS KÖVETELMÉNYEK)

FENNTARTHATÓSÁGI ISMERETEK

A nevelési-oktatási szakasz végére a tanuló:

- ismeri a környezeti rendszerek működésének alapvető jellemzőit (pl. természetes rendszer, mesterséges rendszer);

- ismeri a fenntarthatósági alapelveket, a fenntartható fejlődési célokat (l. az ENSZ által megfogalmazott 17 célt);
- ismeri a természetben megfigyelhető anyagkörforgások (víz, szén) jellemzőit;
- ismeri az ökoszisztéma (életközösség) fogalmát, megnevez a lakóhelye környezetében található életközösségek által biztosított ökoszisztéma-szolgáltatásokat;
- érti az éghajlatváltozás fogalmát, és megnevez okot (pl.: fosszilis tüzelőanyagok égetése, erdőirtás és az állattenyésztés), valamint lehetséges következményeket (pl.: üvegházhatás felerősödése, természeti katasztrófák gyakoriságának növekedése);
- ismeri az ipar, a mezőgazdaság és a szolgáltatás, illetve a fogyasztás szerepét a gazdaságban;
- ismeri a megújuló és nem megújuló energiaforrásokat, tisztában van a zöldenergia-források (szél, nap, víz, biomassza, geotermikus energia) és az atomenergia szerepével;
- ismeri a helyben termelt és előállított termékek fogyasztásának előnyeit;
- ismeri a lineáris és a körforgásos gazdálkodás főbb jellemzőit;
- megnevez fenntartható fejlődési célok elérését segítő tevékenységeket (pl.: természetes vízmegtartó megoldások alkalmazása, megújuló energiaforrások használata, fenntartható közlekedési rendszerek kiépítése, hulladékcsökkentés);
- megnevez hulladéktakarékos és energiahatékony eljárásokat, módszereket, amelyeket a mindennapi élete során is alkalmazhat;
- tisztában van az egészségmegőrzés fogalmával és fontosságával;
- ismeri a stressz legfontosabb élettani hatásait (pl.: rossz közérzet, szorongás, ingerlékenység);
- belátja a szükséglet és az igény közötti különbséget;
- felismeri az egészségmegőrzés és az egészséges természeti környezet megőrzése közötti kapcsolatot (pl.: tiszta levegő, biztonságos ivóvíz), a testmozgás és a közösség hatását az egészségünkre);
- bemutat lakótelepülése és a környező települések között kialakuló kapcsolatokat, ismer fenntarthatóságot támogató együttműködéseket;
- tudja, miért fontos a világörökségek megőrzése, megnevezi a magyarországi világörökségi helyszíneket, felsorol nemzeti örökségbe tartozó elemeket;
- adatok, információk alapján megállapításokat fogalmaz meg tágabb környezete, illetve a Kárpát-medence környezeti állapotával kapcsolatban;
- megérti az összefogás szükségességét a környezeti problémák megoldásában;
- felismeri a tágabb környezetében, az országban, a Kárpát-medencében, Európában kialakult környezeti veszélyeket (pl.: az Alföld sivatagosodása, az országon átfolyó folyóvizek szennyeződése), érti azok okait;
- megnevez a fenntarthatóság érdekében született nemzetközi egyezményeket (pl.: ENSZ Éghajlatváltozási Keretegyezmény, Montréali Jegyzőkönyv, Párizsi Megállapodás).

ISMERETSZERZÉS ÉS FORRÁSHASZNÁLAT

A fenntarthatóság tantárgy tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- példák alapján bemutatja a fenntartható fejlődési célok megvalósulásának nehézségeit (pl.: háborúk, gazdasági válságok);
- fenntarthatósággal kapcsolatos tudományos szövegeket/közleményt értelmez, elemez;
- példákkal igazolja az éghajlatváltozás következményeit, ismeri a változásokhoz történő alkalmazkodás fontosságát;
- példákkal igazolja az özönfajok káros hatását az ökoszisztémák működésére;
- példákkal igazolja a közlekedés (szállítás) növekvő szerepét és az ezzel együtt járó fokozódó környezetterhelést;
- példákkal igazolja a nemzetköziesedés (globalizáció) és a reklámok fogyasztási szokásokra gyakorolt negatív hatását;
- nyersanyag-felhasználás és energiahatékonyság szempontjából összehasonlít termékek előállításához kapcsolódó adatsorokat;
- összehasonlít táplálkozási szokásokat, az egészség és a környezet szempontjából, ismerteti az „okos tányér” fogalmat;
- megkülönböztet egészségmegőrző (helyreállító) diétákat az egészségre veszélyessé váló, illetve környezetterhelő divatirányzatoktól;
- ismer és alkalmaz jó gyakorlatokat az egészséges életvitelre;
- példák alapján bemutatja a fenntartható és okos település jellemzőit;
- fenntarthatósági szempontból elemzi a lakóhelyén igénybe vehető szolgáltatásokat, az ellátórendszert;
- életkorának megfelelően bekapcsolódik a környezet védelmét szolgáló tevékenységekbe (pl.: okostelefon-gyűjtés, iskolai „energiajárőr-szolgálat”, iskolai hulladékszelektálás).

SZAKTÁRGYI KOMMUNIKÁCIÓ

A fenntarthatóság tantárgy tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- megfogalmazza a szénkörforgás jellemzőit, összefüggéseit az éghajlatváltozással, a fenntarthatósággal
- megfogalmazza a természetes és mesterséges társulások eltérő jellemzőt;
- érvel a természetes társulások, ökoszisztémák védelme érdekében;
- ismeri a hulladékkibocsátás minimalizálása melletti érveket;
- érvel a megújuló energiaforrások használata mellett
- javaslatokat fogalmaz meg az iskolai és települési fenntarthatóságért;

RENDSZERBEN GONDOLKODÁS

A fenntarthatóság tantárgy tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- egyszerű rendszerábrát készít egy, a környezetében lezajló folyamat természeti, társadalmi és gazdasági hatásairól és az azok közötti kapcsolatokról (pl.: a

csatornázottság hatása a településen átfolyó patak élővilágára és vízminőségére, új lakópark hatása a természeti, társadalmi környezetre);

- példákat nevez meg a földi léptékű célok elérését szolgáló lokális kezdeményezésekre (pl.: erdősítési program, iskolakert létesítése).

A tanuló a 7./8. évfolyamon a következő kulcsfogalmakat használja:

Értelmező kulcsfogalmak: fenntartható fejlődési célok, rendszer, kölcsönhatás, éghajlatváltozás, alkalmazkodás, ökológiai lábnyom, talajvédelem, lineáris és körforgásos gazdaság, megújuló energiaforrás, okos- és fenntartható település

Tartalmi kulcsfogalmak: ökoszisztéma-szolgáltatás, sokféleség (biodiverzitás), őshonos és özönfajok, szükséglet – igény, jólét-jóllét, túlfogyasztás, méltányos kereskedelem, világ- és nemzeti örökség, helyi termék, lokális cselekvés – földi léptékű célok

A 7. vagy a 8. évfolyamon a fenntarthatóság tantárgy alapóraszáma: 36 óra.

A témakörök áttekintő táblázata

Témakör neve	Javasolt óraszám
Világunk és felelősségünk	4
Kapcsolatunk a természettel	6
Termelünk és fogyasztunk	8
Környezettudatos egészségmegőrzés	7
Tágabb környezetünk	6
Mit tehetünk a környezetünkért?	5
Összes óraszám:	36

TÉMAKÖR: Világunk és felelősségünk

JAVASOLT ÓRASZÁM: 4 óra

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

Részletes követelmények		
Altéma	**Fogalmak**	**Fejlesztési célok**
A környezetben lezajlott változások, a közösségek környezetátalakító tevékenységei, azok hatásai, a felelős környezeti magatartás.	fenntartható fejlődési célok, rendszer, kölcsönhatás	– Néhány rendszer működésének megértése. – A fenntartható fejlődés alapelveinek és a fenntartható fejlődési célok megismerése.

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK

– Az ENSZ Fenntartható Fejlődési Célok megismerése és lényegkiemelő, egyszerű értelmezése.
– A fenntartható fejlődés alapelveinek értelmezése szóforgóval.
– Ismeretterjesztő szöveg alapján rendszerábra elkészítése (pl.: egy autó, egy lakóépület, egy település példáján keresztül).

– Esetelemzés a természetes rendszerek egyensúlyát felborító környezeti folyamatok, emberi beavatkozások hatásainak bemutatására (pl. erdőirtás hatása a villámárvizek kialakulására).

TÉMAKÖR: Kapcsolatunk a természettel

JAVASOLT ÓRASZÁM: 6 óra

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

Részletes követelmények		
Altéma	**Fogalmak**	**Fejlesztési célok**
A jövőre irányuló, prognosztizáló gondolkodás fejlesztése az éghajlatváltozással kapcsolatos adatok és információk elemzésével.	éghajlatváltozás (klímaváltozás), szénkörforgás, ökoszisztéma, talajvédelem, talajerőpótlás, őshonos és özönfajok, természetes– mesterséges életközösségek	– A szénkörforgás folyamatának, rendszerének megismerése. – A változások mérséklésének és az alkalmazkodás módjainak feltárása. – Az ökoszisztéma-szolgáltatás fogalmának megértése. – A talajvédelem, a talajerőpótlás, a természetes növénytakaró pozitív hatásainak felismerése. – Az éghajlatváltozással kapcsolatos adatok és információk elemzése.

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK

– A szénkörforgás folyamatának, rendszerének megismerése ábraelemzéssel, szövegelemzéssel.
– A talajképződés folyamatának megismerése komposztálás, avarvizsgálat által esetleg gilisztafarm létesítésével és megfigyelésével.
– Mesterséges és természetes társulások összehasonlítása terepi munkában, a tapasztalatok fényképes, táblázatos rögzítése.
– Az iskola adottságaitól függően részvétel az iskolaudvar, iskolakert, erkély, folyosó, tantermek zöldítésének megtervezésében, kialakításában, gondozásában – különös tekintettel az őshonos fajokra, a sokféleségre és a beporzókra.
– Éghajlatváltozási modellek alapján megfogalmazott prognózisok összevetése, a várható következmények mérlegelése.

TÉMAKÖR: Termelünk és fogyasztunk

JAVASOLT ÓRASZÁM: 8 óra

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

Részletes követelmények		
Altéma	**Fogalmak**	**Fejlesztési célok**
Ismerkedés a termékek (élelmiszer, ruházat stb.) előállítása és felhasználása során kialakult környezeti hatásokkal.	lineáris és körforgásos gazdaság, méltányos kereskedelem, logisztika, energiahatékonyság, energiatakarékosság, megújuló energiaforrás,	– Igazolja egyes élelmiszerek előállításának és fogyasztásának környezeti hatását az élelmiszer-kilométer alapján. – Vásárlásai során ismereteit alkalmazva környezetkímélő termékeket választ, illetve mérlegeli a vásárlás szükségességét.

	élelmiszer-kilométer, élelmiszerpazarlás	– Az energiatakarékosság (pl. napelemes eszközök választása), az atomenergia békés célú felhasználása. – Az új technikai eszközök (pl. drónok) alkalmazásának mérlegelése..

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK

- Az élelmiszer-kilométer kiszámítása és összehasonlítása különböző termékek esetében.
- A csokoládé útjának végigkövetése a termelőtől a fogyasztóig (a méltányos kereskedelem alapjai).
- Projektfeladat: akcióterv készítése a hulladék csökkentésére és hasznosítására, a takarékos energiafelhasználás támogatására (pl.: iskolában, otthon vagy iskolai kereteken kívül).
- Szituációs játék lineáris és körforgásos gazdálkodás alapján működő vállalatok vezetőinek vitája: Ki a környezettudatosabb? címmel.
- Logisztikai feladat megoldása a környezeti szempontok érvényesítése mellett (pl.: vágott virág, élelmiszer, alapanyagok fogyasztóhoz való eljuttatása).

TÉMAKÖR: Környezettudatos egészségmegőrzés

JAVASOLT ÓRASZÁM: 7 óra

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

Részletes követelmények		
Altéma	**Fogalmak**	**Fejlesztési célok**
A hétköznapi tevékenységeink ökológiai lábnyoma, a csökkentés lehetőségei.	egészségmegőrzés, szükséglet, igény, táplálkozási piramis, vitamin, diéta, stressz	– A különböző diéták szükségességének és veszélyeinek mérlegelése. – Felismerése annak, hogy az egészség megőrzése egyéni és a gazdasági érdek, és egyben a fenntarthatóságot szolgálja. Az egészség értékként való elfogadása.

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK

- Osztálytermi beszélgetés táplálkozási szakember bevonásával az egészséges táplálkozásról.
- Kiselőadás a természetben való mozgás kedvező élettani hatásáról.
- Applikációk segítségével a napi energia- és vitaminszükségletet figyelembe vevő menük összeállítása.
- Receptbörze egészségesnek tartott saját receptekből, napi menük összeállítása a receptek alapján az élelmiszer-kilométerek figyelembevételével.
- Stresszoldó gyakorlatok gyűjtése, a környéken kirándulásra, szabadban beszélgetésre, sportolásra alkalmas helyek térképének elkészítése.
- Projektfeladat: Az iskola elhelyezkedésétől függően a gyalog vagy kerékpárral való megközelítés lehetőségeinek, illetve akadályainak feltárása, és terv készítése az egészséget is támogató környezetbarát közlekedés erősítése érdekében.

TÉMAKÖR: Tágabb környezetünk

JAVASOLT ÓRASZÁM: 6 óra

Felső tagozat – alap óraszám

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

Részletes követelmények		
Altéma	**Fogalmak**	**Fejlesztési célok**
A fenntartható- és okos település jellemzői.	okos település, fenntartható település, klímatudatos település és településhálózat, ellátórendszer, világ- és nemzeti örökség	– A klímatudatos település jellemzőinek megismerése. – Az okos és fenntartható települések működésének megismerése. – A világörökségek szerepének felismerése.

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK

– Projektfeladat: a települések közötti együttműködést segítő, a fenntarthatóság szempontjait figyelembe vevő közlekedéshálózat és szolgáltatási rendszer megtervezése.
– Projektfeladat: a lakótelepülés és a környező települések közötti kapcsolatrendszer feltérképezése, kapcsolati háló megrajzolása, a kapcsolatháló fenntarthatóság szempontú elemzése.
– Látogatás a település élete szempontjából fontos szolgáltató intézménybe pl.: vízműbe, szennyvíztisztító telepre, hulladékfeldolgozóba, áramelosztóba – előzetes felkészülés alapján interjú készítése a szakemberekkel.)
– Iskolai klímaterv készítése, megvalósításban való részvétel.
– Látogatás világörökség helyszínre, interjú készítése az értékekről és az értékmegőrzés kihívásairól.
– Hungarikum bemutató – kiállítás tervezése, digitális információs anyag tervezése.
– Projektfeladat: Tervezz klímatudatos, fenntartható települést, amelyben vannak okos megoldások is!

TÉMAKÖR: Mit tehetünk a környezetünkért?

JAVASOLT ÓRASZÁM: 5 óra

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

Részletes követelmények		
Altéma	**Fogalmak**	**Fejlesztési célok**
A földi léptékű célok elérését szolgáló lokális kezdeményezések.	földi léptékű célok – lokális cselekvés, a fenntarthatóságot szolgáló nemzetközi egyezmények, fenntartható fejlődési célok	– A lokális beavatkozás regionális és világméretű következményeinek felismerése. – Példákkal szemlélteti a nemzetközi célkitűzések megvalósításának eredményeit és nehézségeit (pl. az ózonréteg védelmében elért eredmények). – A környezet védelmét szolgáló tevékenységekbe (pl.: energiajárőrözés, faültetés, forrástisztítás) történő bekapcsolódás.

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK

– Gondolattérkép, videó, blog-/vlog-bejegyzések készítése a lehetséges egyéni és közösségi feladatokról, akciókról a korábbi fejezetekben megszerzett ismeretek alapján.

- Kiválasztott fenntartható fejlődési cél bemutatása – javaslatok, egyéni vállalások megfogalmazása a megvalósítása érdekében.
- Energiajárőr-szolgálat megszervezése az iskolában.
- Poszter vagy PPT készítése (poszter-/PPT-verseny hirdetése) egy kiválasztott környezeti probléma fenntarthatóságot előtérbe helyező megoldásának érdekében szükséges összefogásról.
- Összeállítás – riport, prezentáció – készítése sikeres helyi kezdeményezésekről, amelyek országos és/vagy nemzetközi hatást váltottak ki. A siker kulcsának feltárása.
- Üzenetküldés a következő generációnak: Mire kell vigyázni? Mit kell másképp/jól csinálni, hogy élhető maradhasson a szűkebb és tágabb környezetünk, végeredményében a Föld.

Melléklet

Pedagógiai program - STEAM tanulószoba

1. A program célja

Az Iskola a tanulók kompetenciafejlesztése érdekében kiemelt figyelmet fordít a természettudományos, technológiai, mérnöki, művészeti és matematikai (STEAM) területek integrált fejlesztésére. Ennek keretében „STEAM tanulószoba" elnevezéssel szervezett foglalkozás biztosítja a tanulók számára a tanulási képességek, a problémamegoldó gondolkodás, a kreativitás és az együttműködési készségek fejlesztését.

2. A STEAM tanulószoba jogállása és szervezése

Az Iskola a STEAM tanulószobát egyéb foglalkozásként szervezi meg.

A foglalkozás rendje:

- heti egy alkalommal kerül megszervezésre,
- az adott napon az első tanítási órában, órarendbe illesztetten valósul meg,
- az adott évfolyam valamennyi tanulója számára egységesen biztosított.

A STEAM tanulószoba az intézmény által szervezett kötelező egyéb foglalkozásnak minősül, amelyen a tanulók kötelesek részt venni.

A foglalkozás alóli felmentés kizárólag egyedi esetben, a szülő írásbeli kérelme alapján, az intézményvezető döntése szerint adható, a Pedagógiai Program figyelembevételével.

3. A STEAM tanulószoba tartalma

A foglalkozás keretében az alábbi fejlesztési területek jelennek meg:

- logikai és algoritmikus gondolkodás fejlesztése
- természettudományos szemlélet erősítése
- projektalapú tanulás alkalmazása
- kreatív problémamegoldás
- együttműködésen alapuló tanulásszervezés

A foglalkozások során kiemelt szerepet kap:

- a differenciált fejlesztés
- az élménypedagógia
- a gyakorlati alkalmazás

A STEAM tanulószoba az intézmény pedagógiai programjának szerves részét képezi. Működése a hatályos jogszabályokkal összhangban történik, és rendszeres felülvizsgálat tárgyát képezi.

2. MELLÉKLET

Egészség- és környezeti nevelés

Kispest Gábor Áron Általános Iskola

*(A 202*3. évben kelt *PP-vel megegyező)*

Teljeskörű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatoka és az egészségnevelési és környezeti nevelési elvek, programok, tevékenységek.

Kapcsolatok:

Szociális képességek:

1. A család szerepe: A család a legfőbb viselkedési minta közvetítője, ezért egészségnevelési programunkat velük összhangban tudjuk csak megvalósítani. Célunk: a folyamatos együttműködés.

Helyzetelemzés:

- Tanulóink zömében zöldövezeti, családi-házas környezetben élnek, ami sok mozgásra, a szabad levegőn való tartózkodásra ad lehetőséget.
- A gyerekek a tanítási szüneteket az udvaron tölthetik.
- A lakáskörülmények változóak, attól függően, hogy milyen a család anyagi helyzete.
- Van olyan tanulónk, akit családotthonban nevelnek.
- A szülők végzettsége alap, közép illetve felsőfokú.
- A munkanélküli szülők száma nem túl magas, de emelkedő.
- A családok anyagi helyzete átlagos, de egészen jómódú, és egészen szegény családok is vannak.

- Gyakori a csonka család, ezzel szemben a nagycsaládosok száma nem számottevő.

- A tanulók egészségi állapota jó, a tartós betegségben szenvedő néhány tanuló állandó orvosi ellenőrzés alatt áll.

A családokkal való együttműködés formái:

- Beiratkozáskor a szülők tájékoztatása az iskola Pedagógiai Programjáról.
- Szülői értekezletek félévenkénti tartása.
- Fogadóórák évente háromszor.
- Nyílt órák évente egyszer.
- Nyílt napok évente egyszer, leendő elsősök részére.
- Szülői fórumok tartása pl. SZMK.
- Iskolai rendezvények pl. farsang, művészeti fesztivál kétévente
- Ünnepélyek

2. Személyiségfejlesztés feladatok:

- járuljunk hozzá a tanulók képességeinek sokoldalú fejlesztéséhez,
- fejlesszük a tanulók önismeretét, együttműködési készségüket, eddzük akaratukat,
- járuljunk hozzá életmódjuk, motívumaik, szokásaik, az értékekkel történő azonosulásuk kialakításához, meggyökereztetéséhez.

3. Közösségfejlesztő feladatok:

- a tanulók legyenek nyitottak és megértőek a különböző szokások, életmódok, kultúrák,

vallások iránt, becsüljék meg ezeket.
– a kommunikációs kultúra középpontjában az önálló ismeretszerzés, véleményformálás és kifejezés, a vélemények, érvek kifejtésének, értelmezésének megvédésének képességei álljanak,
– fejlődjön a beteg, sérült és fogyatékos embertársak iránti elfogadó és segítőkész magatartásuk.

Érzelmek:

Önértékelés, önismeret:

Az egészségnevelés nem csak a testi egészségre irányul, hanem a mentális egyensúlyra is.

A tanulók önmagukról való gondoskodása:

1. Munka és pihenés:

Cél:

– A tanulók helyes napirendjének kialakítása, az optimális terhelés biztosítása.

Feladat:

– A tanulók iskolai elfoglaltságának arányos elosztása, optimális órarend kialakítása.
– Az otthoni napirend kialakítása a szülők segítségével.
– A rendszeres mozgás, sportolás igényének kialakítása.

Színterei:

– úszás oktatás
– mindennapos testnevelés
– táborok
– versenyek
– osztálykirándulás

2. Egészséges táplálkozás:

Cél:

Arányos testalkatú, egészséges gyerekek nevelése.

Feladat:

Az egészséges étkezési kultúra alapelveinek megtanítása, és az ezzel kapcsolatos helyes szokások

megszilárdítása.

Színterei:

– Az iskolai étkeztetés megfelelő színvonalának biztosítása.
– Az ebédeltetési rend biztosítása. pl. terítés, felszolgálás, higiéniai szokások.
– Az iskolai étkezés megfelelő színvonalának kialakítása.
– osztályfőnöki órák (témaválasztás)
– kirándulások
– táborok

3. Biztonság:

Cél:

A tanulók személyiségében meg kell szilárdítani a felelősségérzetet önmaguk és társaik iránt.

Feladat:

– A balesetek megelőzésének megtanítása a különböző tanítási órákon.

– A megfelelő szabadidős kultúra kialakítása.

Színterei:

– baleset-megelőzés kémia, fizika, technika és tervezés és testnevelés órákon
– baleset-megelőzés a játékban
– baleset-megelőzés a közlekedésben pl. osztályfőnöki órán, környezetismeret órán
– elsősegélynyújtás alapelveinek megtanítása pl. osztályfőnöki órán
– a házirend ide vonatkozó szabályainak betartása
– versenyek

4. Szenvedélybetegség:

Cél:

Az életkori sajátosságoknak figyelembevételével az alkohol és drogfogyasztás veszélyeinek

megismertetése.

Feladat:

– A potenciálisan veszélyeztetett gyerekek feltérképezése az osztályfőnök segítségével.
– A veszélyeztetett gyerekek védelme.
– A tanulók tájékoztatása, felvilágosítása: dohányzás, alkohol, drog káros hatásairól (pl. fejlődési rendellenesség, időskori függőség kialakulása).

Színterei:

– gyermekvédelmi tevékenység
– osztályfőnöki tevékenység
– a tantárgyak tartalmából adódó lehetőségek
– szakember előadása

5. Személyi higiénia: (A test higiéniája)

Cél: A tanulók ismerjék fel az egészség és a személyi tisztaság összefüggéseit.

Feladat:

– A tanulók életkoruknak megfelelően tanulják meg használni a higiéniai eszközöket és készítményeket.
– fog- és szájápolás (védőnő bevonásával)
– hajápolás és hajviselet (rendszeres ellenőrzés a védőnő segítségével, tanácsadás)
– körömápolás (tanítók, tanárok)
– bőrápolás (iskolaorvos, osztályfőnökök)
– kamaszkori problémák – szexuális felvilágosítás (osztályfőnökök, iskolaorvos, védőnő, tanárok)
– a külső megjelenés szerepe életünkben (osztályfőnökök)
– A test higiéniájához kapcsolódó orvosi vizsgálatok rendszeres végzése az éves munkaterv alapján. A munkatervet az iskolaorvos készíti és egyezteti az iskola intézményvezetőjével minden év szeptemberében.

Melléklet

Pedagógiai Program - A Kötelezően választható foglalkozások rendszere

Az Iskola a tanulók egyéni szükségleteinek és érdeklődésének figyelembevételével többféle fejlesztő foglalkozást szervez.

- a tanulók a meghirdetett foglalkozások közül **egy foglalkozást kötelesek választani**,
- a választás tanévre szól,
- a választott foglalkozáson való részvétel a tanuló számára **kötelező**,

5. A választás rendje

- a foglalkozások listáját az intézmény szeptemberben közzéteszi,
- a választás a tanév elején történik

6. Pedagógiai elvek

A foglalkozások szervezése során az intézmény az alábbi elveket érvényesíti:

- esélyegyenlőség biztosítása
- differenciált fejlesztés
- tanulóközpontú megközelítés
- motiváció fenntartása
- fejlesztő értékelés alkalmazása

7. Záró rendelkezések

A kötelezően választható fejlesztő foglalkozások rendszere az intézmény pedagógiai programjának szerves részét képezi. Működése a hatályos jogszabályokkal összhangban történik, és rendszeres felülvizsgálat tárgyát képezi.